БУГУН—СОВЕТ МАТБУОТИ КУНИ

КОММУНИЗМ ЖАРЧИСИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 86 (3058). | Чоршанба, 5 МАЙ 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ЎТКИР ҒОЯВИЙ ҚУРОЛ

Коммунизм диёри улуғ Ватанимизда куни кечагина 1 Майни — баҳор, нур, қуёш, тинчлик, бирдамлик, гўзаллик байрамини зўр тантана ва шодиёна билан нишонладик. Қалбларда байрам шукуҳи ҳали ҳам жилва қилиб, тўлқинланиб турибди. Байрам байрамга уланиб кетди — мана бугун совет матбуоти куни. Матбуотимиз тўйи — бу улуғ айёмни совет кишилари зўр хурсандчилик, самимият билан нишонлайдилар.

Кундалик ишчилар газетаси «Правда»нинг биринчи сони дунёга келган кун — 1912 йил 5 май совет матбуоти туғилган муқаддас сана сифатида тарихга кирди. Мана 53 йилдирки совет матбуоти туғилган кун ҳар баҳор мамлакатимизда кенг нишонланади. Шу куни матбуотимиз — янги типдаги большевистик матбуот ўзига хос кўрикдан ўтади.

Бу газета шундай бир баҳорнинг биринчи қалдирғочидирки, деган эди В. И. Ленин «Правда» ҳақида. бу баҳорда бутун Россияни ўз ишчи газеталари бўлган ишчи ташкилотлари тамоман қоплаб олади. Большевистик матбуотнинг асосчиси Владимир Ильич башоратида ифодаланган орзу эндиликда реал воқеликка айланди. Ҳозир мамлакатимизнинг, жумладан республикамизнинг ҳамма областлари, шаҳарлари ва районларида, йирик саноат корхоналари ва олий ўқув юртларида меҳнаткашларга хизмат қилувчи вақтли матбуот органлари — миллионлар минбари газеталар чиқиб турибди.

Биргина Тошкент областининг ўзида ҳозирда икки область газетаси, олти район газетаси, 35 та кўптиражли газета бор. Шу йил июль ойидан бошлаб Чирчиқ, Олмалиқ, Оҳангарон шаҳарлари ва Бекобод районида ҳам янги газеталар чиқа бошлайди. Бутун мамлакатимизда бўлганидек, областимиз меҳнаткашларининг кундалик ҳаётига совет матбуоти чуқур сингиб кетган. Областда обуна йўли билан 610059 газета-журнал тарқатилади. 101 киоскада эса кунига 116 минг газета-журнал сотилади. Бу областимиздаги ҳар минг кишига 547 дона вақтли матбуот тўғри келади деган сўз.

Буюк Ленин ва Коммунистик партия мамлакатимизда ҳозирги замон буржуа матбуотидан тубдан фарқ қилувчи янги типдаги матбуотни вужудга келтирдилар ва ривожлантирдилар. Совет матбуоти тамоман меҳнаткаш халқ манфаатларига хизмат қилади. Буржуа матбуоти эса тарих маҳкум этган синфлар манфаатининг қулидир, эксплуатация қуролидир.

Янги типдаги совет матбуотининг юксак принциплари В. И. Ленин томонидан ишлаб чиқилган. Партиявийлик, юксак ғоявийлик, ҳақиқатни тараннум этиш, халқчиллик ва оммавийлик матбуотимизнинг муқаддас анъаналаридир. Ана шу буюк ва олийжаноб сифатларга содиқлик матбуотимизни таъсирчан ва жанговар қилди. Коммунистик партия тарихи, унинг мамлакатимизда социализм ва коммунизм қуриш йўлидаги қаҳрамонона кураши билан чамбарчас боғлиқ бўлган матбуотимиз совет кишиларида коммунистик дунёқарашни шакллантиришнинг қудратли воситаси, оммани коммунистик қурилиш ишларига кенг сафарбар этувчи коллектив ташкилотчи, замонамизнинг илғор ғояларини тарғиб этувчи жанговар қурол сифатида халққа хизмат қилиб келмоқда.

КПСС XX ва XXII съездларидан сўнг совет матбуоти тиражи кескин кўпайиши билан бирга, унинг мазмунида ҳам жиддий сифат ўзгаришлари юз берди. Партия Программасида белгилаб берилган улуғвор вазифалар газета-журналларнинг активлигини ошириб юборди. Матбуотимиз КПСС Программасини амалга оширишни идеологик жиҳатдан таъминлашда; коммунизм моддий техника базасини яратиш, коммунистик ижтимоий муносабатларни шакллантириш ва янги кишини тарбиялаш каби буюк вазифаларни бажаришда коллектив агитатор, пропагандист ва айни замонда коллектив ташкилотчи сифатида коммунизм қурилишига муносиб ҳисса қўшмоқда.

Партия Марказий Комитетининг октябрь, ноябрь (1964) ва март (1965) Пленумларининг қарорлари совет матбуотининг, журналистларнинг ижодий ғайратларини янада жўш урдириб юборди. Мазкур Пленумларнинг ғоят ҳаётий қарорлари туфайли мамлакатимизда вужудга келган зўр сиёсий кўтаринкилик ва меҳнат активлигини янада ривожлантириш, уни коммунизм қурилишининг актуал вазифаларини бажаришга йўналтириш матбуотимизнинг жонажон ишидир.

Мамлакат қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида партия белгилаган энг зарур чоралар изчиллик билан амалга оширилаётган ҳозирги шароитда матбуот олдига, айниқса район газеталари олдига масъулиятли вазифалар қўйилмоқда. Колхоз ва совхозлар экономикасини янада мустаҳкамлаш, қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг ўз меҳнати натижаларидан моддий манфаатдорлигини ошириш соҳасида партия белгилаган чораларни муваффақиятли амалга ошириш, колхоз тузумининг демократик асосларини кескин мустаҳкамлаш, колхоз ва совхоз бошланғич партия ташкилотларининг ролини ошириш, маъмуриятчилик, буйруқбозлик, хайбаракаллачилик ва дабдабавозликка қарши кураш — газета саҳифаларида ёритиладиган қишлоқ ҳаётининг энг зарур ва актуал темалари ана шулардан иборат.

Партия ва ҳукуматимиз совет матбуотини тараққиётимиз талабларига биноан ривожлантириш, унинг полиграфия базасини энг янги техника билан жиҳозлаш, журналист кадрларни тарбиялаш ва уларга қулай ижодий имкониятлар яратиб бериш тўғрисида катта ғамхўрлик кўрсатмоқдалар. Газета ва журналлар редакциялари ишида жамоатчилик асослари авж олаётир, миллионлаб жамоатчи мухбирлар матбуотимизни мамлакатимиз қайноқ ҳаёти билан боғлаб турибди. Ана шу қулайлик ва шарт-шароитлар матбуотимизга ўз олдида турган улкан вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш имконини беради.

Совет матбуоти ленинизм байроғига, коммунизм ва пролетар интернационализми байроғига абадий содиқдир, у марксизм-ленинизмнинг ғоявий софлиги учун, ревизионист ва нифоқчиларга қарши муросасиз курашиб келмоқда. Матбуотимиз марксча-ленинча ғоявийлик, партиявий принципиаллик, халқнинг ҳаётий манфаатлари ва марксизм-ленинизм улуғ ишининг тантанаси учун курашнинг ажойиб намунасини кўрсатмоқда.

Партиямизнинг энг ўткир ва таъсирчан ғоявий қуроли ва миллионлар минбари бўлган совет матбуоти мамлакатимизда коммунизм қуриш ишига, социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатлар дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлаш ишига, бутун дунёда тинчлик ва тараққиёт учун кураш ишига бундан буён ҳам ўзининг муносиб ҳиссасини қўшаверади.

В. И. Ленин «Правда» газетаси редакциясида ишчи-мухбирлар билан суҳбатлашмоқда. (1917 йил). РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби П. Васильев чизган сурат.

ТАСС фотохроникаси.

ГАЗЕТА—КОЛЛЕКТИВ ПРОПАГАНДИСТ ВА КОЛЛЕКТИВ АГИТАТОРГИНА ЭМАС, АЙНИ ЗАМОНДА КОЛЛЕКТИВ ТАШКИЛОТЧИ ҲАМДИР.

В. И. ЛЕНИН.

ҒУЗА КЎЧАТИ БУТ БЎЛАДИ

Асад аканинг номини колхоздагилар ҳурмат билан тилга олишади. Киши ўз қадр-қимматини, бахтини меҳнатдан топади, деган ҳикматли гап унинг дили-дилига сингиб кетган.

Бундан уч-тўрт йил илгари Асад ака бошчилик қилаётган участкада гектаридан бор-йўғи 8 центнердан пахта олинган эди. Нега, ер ёмонмиди? Йўқ. Ҳамма гап шу ернинг қадрига етилмаётганида эди. Асад ака ишни дастлаб участка аъзолари билан бамаслаҳат, деҳқончилик маданиятини оширишдан бошлади. Ер кузда 32-35 сантиметр чуқурликда шудгор қилинди. Ҳайдашдан олдин ўғит берилди. Экин майдонлари қиш бўйи қорёмғир сувини шимиб семириб ётди. Эрта баҳорда яхши ишланди. Ер чизелланиб, бегона ўт илдизлари териб ташланди. Карталар яхши текисланди. Тўла гектар учун курашилди. Ўша йили ғўза парвариши юқори агротехника муддатларида соз ўтказилгани учун бу участкада ҳосилдорликни 8 центнердан 25,4 центнерга етказилди. Ўтган йили бўлса 27,7 центнердан хирмон кўтарилди. План 130 процент бажарилди.

Ютуқлардан мағрурланмасдан уни янада мустаҳкамлаш учун курашган деҳқоннинг обрў-эътибори ошаверади. Ўз хулқи ва меҳнати билан танилган Асад ака партия аъзолигига қабул қилинди.

Ҳозир участка далаларида бўлган кишининг баҳри-дили очилади. Биринчи парваришдан чиқарилган ғўзалар қулф уриб ривожланаяпти. Ҳар гектар ерда 90-100 минг тупдан ниҳол ўсмоқда. Механизатор-звено бошлиқлари культивация вақтида кўчатларнинг нобуд бўлишига сира йўл қўймай ишлашмоқда. Биринчи ишлов вақтида гектарига 100 килограммдан озуқа солишган ғўзаларнинг авжи жойида. Звено бошлиғи механизатор Муртазо Ачиқов навбатдаги парваришга тайёргарлик кўраяпти.

Участкада пахта билан бир қаторда каноп ҳам етиштирилади. 42 гектар экин майдони бор. Ўтган йили 130 центнердан «кўк олтин» етиштирган участка аъзолари бу йил ҳосилдорликни 150 центнерданга етказишга бел боғлашган. Каноп уруғи ҳам ёппасига ундириб олинди, парвариш қизғин бошланиб кетди.

«Оқ олтин» ҳам, «кўк олтин» ҳам ҳар йилгидан мўл етиштирилади, участка аъзоларининг аҳдлари ана шундай.

Қ. ПЕРШИЕВ,
Оққўрғон, «Заря коммунизма» колхози.

ҚЎРИҚ ЕРДА БОҒ-РОҒЛАР

Пойтахтимизнинг атрофидаги катта боғлар тобора кенгайтириляпти. «Эл дастурхонига ширин-шакар мева-чева етказиб берамиз» деган мақсадни дилларига жо қилган боғбон-у, соҳибкорлар боғ-роғларни кенгайтиришга алоҳида аҳамият бермоқдалар. Бу хусусда «Тошкент» совхози боғбонларининг иши диққатга сазовордир. Улар бу йил 120 гектар қўриқ ерни ўзлаштириб боғ қилишди. 12 минг тупдан ортиқ олма, ўрик, анжир, шафтоли, нок дарахти кўчатлари ва 3 минг тупдан ортиқ гул кўчати ўтқазилди.

Янги боғ шу кунларда яшил либос кийган. Боғбонлар ёш ниҳолларни алоҳида парвариш қилишга киришиб кетдилар. Яна 4-5 йилдан кейин бу боғдан дастлабки мевалар узилиб, шаҳар меҳнаткашларига жўнатилади.

Шуниси қувончлики, бу янги боғ Тошкент минерал суви санаторийси ёнида барпо қилинди. У яқин бир-икки йил ичида меҳнаткашларнинг дам оладиган ва истироҳат қиладиган ажойиб жойига айланади.

И. СКВОРЦОВ.

ҚИРҚ ЦЕНТНЕРЧИЛАР

Янгийўлдаги Калинин номли колхознинг қирқ центнерчилари бўлган Жўра Сафаров бошлиқ участка деҳқонлари шу кунларда ғўза парваришини намунали олиб бормоқдалар. Бунда серғайрат механизаторлардан М. Қодиралиев, Т. Қўчқоров, И. Ҳожибоев ўртоқларнинг хизмати катта бўлаётир.

Бу участка илгари қолоқ эди. Ўтган йили колхоз правлениеси тажрибали пахтакор Жўра Сафаровни шу участкага бошлиқ қилиб тайинлади. Иш бутунлай бошқача ташкил қилинди. Деҳқончилик маданиятини юксалтиришга алоҳида эътибор берилди. Натижада ҳосилдорлик бир йилнинг ўзидаёқ 15 центнер оширилди. Мавжуд 120 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 39,5 центнердан «оқ олтин» йиғиб-териб олинди. Бу йил участка деҳқонлари 150 гектар ерга чигит экишди. Экин майдонини кенгайтириш билан бир қаторда ҳосилдорликни ҳам оширишга аҳд қилдилар. Уларнинг бу йилги марраси — 40 центнер!

Бу олий ҳиммат деҳқонлар парвариш қилаётган ғўза ниҳоллари қулф уриб ўсмоқда.

А. ЖАЛОЛОВ.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАРТ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

КОМПЛЕКС МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ЙЎЛИДАН

Ўтган йили бекободликлар ҳам пахта тайёрлаш давлат планини ошириб бажариб ёруғ юз билан Ватанга рапорт бердилар. Колхоз ва совхозларда механизация кенг қўлланилганлиги, тюпкочи звенолар сафи ўсганлиги, «зангори кема» ихлосмандларининг кўпайганлиги қўлга киритилган ютуқларнинг гарови бўлди.

Бу йилги ҳаракат ҳам кузги мўл ҳосилдан дарак бераяпти. Ишнинг кўзини билган тажрибали пахтакорлар, касбига меҳр қўйган моҳир механизаторлар астойдил енг шимаришиб ишга киришишди. Кузда сифатли шудгор қилиниб озиқлантирилган, кафтдек текисланган карталарга сара уруғ маврутида қадалди. Асосий майдонларда чигит ернинг ўз намига бир текис ундириб олинди. Илғор хўжаликларда ғўзанинг дастлабки парваришига барвақт киришилди.

Бу — мўл пахта ҳосили етиштириш йўлида қўйилган дастлабки қадам. холос. Ҳали бекободлик пахтакорлар олдида бажарилиши лозим бўлган улкан вазифалар турибди. Гектарларнинг тўла бўлишини, кўчатларнинг бут бўлишини таъминлаш, ғўза қатор ораларига ишлов беришни кучайтириб юбориш, яганани барвақт тамомлаб, ҳар туп ўсимликнинг ёшлигида тўйиб озиқланишига, маврутида қониб сув ичишига эришиш учун бир ғайратга—ўн ғайрат қўшиб меҳнат қиладиган кунлар келди.

Кенгашли тўй тарқамас деганлар. Шунинг учун ҳам колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари қишлоқ хўжалиги мутахассислари, даланинг ҳақиқий хўжайинлари бўлган тюпкочи звено бошлиқлари — механизаторлар билан биргаликда бундан буён амалга оширилиши лозим бўлган вазифаларни белгилаб олиш, бир-бирларининг тажрибаларини ўртоқлашиш мақсадида кенгашиб олдилар.

Ленин номли колхознинг звено бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Абдубашор Усмонов ўтган йилги тажрибалари, бу йилги режалари тўғрисида сўзлаб берди.

— Еримиз 45 гектар эди, — деди у, — кўнгилдагидек шудгорладик. Шўр ювдик, нам сақлаш мақсадида запас суғордик. Шу йўл билан тупроқнинг структурасини яхшиладик. Чигит қисқа муддатда сифатли экиб олинди. Эрта озиқлантирдик. Механизациядан ишнинг кўзини билиб фойдаланиб, ғўза қатор ораларини доимо юмшоқ сақладик. Мана шуларнинг ҳаммаси ўсимликнинг соғлом ривожланишига, эрта ҳосилга кириб, пахтанинг эрта очилишига имконият берди. «Зангори кема» ишга солинганлиги туфайли йиллик планни 10 иш кунида бажардик Гектаридан 25 ўрнига 40 центнердан хирмон кўтарилди. Механизациянинг шарофати пахтанинг таннархини арзонлаштирди. Ҳар центнер пахтани етиштириш учун 13 сўм 30 тийиндан сарфланди. Звеномиз аъзоларининг меҳнат кунларига 9 сўм 4 тийиндан ҳақ тўланди.

Ўтган йили ҳар бир киши ҳисобига 20 тоннадан пахта етиштирган бўлсак, бу йилги мўлжалимиз бундан ҳам ортиқ. КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларидан руҳланган, колхозчилар моддий манфаатдорлигининг оширилганлигидан беҳад қувонган звеномиз аъзолари бу йил ҳосилдорликни 2—3 центнерданга ошириш, пахтани териб олишгача бўлган ишларнинг ҳаммасини механизация зиммасига юклаш, шу йўл билан сарф-ҳаражатларни 6 минг сўмга камайтириш, ҳар бир меҳнат кунига камида 11 сўмдан ҳақ тўлаш тадбирларини кўрмоқдалар. Биз май ойини зарбдор ой, деб эълон қилдик. Бутун куч ғўза парваришини авж олдиришга сафарбар этилган. Биринчи парваришни тамомладик. Яганалаш қўлдан чиқди. Энди, ҳозирги об-ҳаво шароитини ҳисобга олиб, эгатларга сув таращга киришдик. Иккинчи парваришга ҳам тайёргарлик кўрмоқдамиз.

— Ҳар бир ишни колхоз правлениеси билан йил бошида тузилган шартномага мувофиқлаштириб олиб борсак ютқазмаймиз, — дейди Навоий номли колхознинг механизациялашган звено бошлиғи ўртоқ **Мирза Тошбоев**, — негаки, иш ҳам унумли, ҳам сифатли бўлади. Ҳисоб-китоб ишлари ҳам кўзимизга ойнадек равшан кўриниб туради. Ортиқча сарф-харажатларга йўл қўйилмайди. Биз ўтган йили шартномага амал қилиб ишлаганимиз туфайли 35 минг 600 сўм ўрнига 47 минг сўм даромад келтирдик. Гектаридан планда белгиланганидан қарийб 7 центнердан кўп пахта олдик. Бу йил 11 киши 55 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштирмоқчимиз. Бунда бизга механизация мададкор бўлади. Ўртоқ Усмонов айтганидек бизда ҳам биринчи парвариш тугалланди ҳисоб. Эндиликда ўқариқлар олинаяпти. Қулоқ бошларига чим босилаяпти. Эрта-индин суғоришга киришамиз.

«Победа» колхозининг звено бошлиғи ўртоқ **Қўшбоқ Эгамбердиев** кишиларга ғамхўрликни кучайтириш, уларнинг ўз меҳнатларидан моддий манфаатдорлигини ошириш тўғрисида гапирди.

— Звеномиз нарядсиз ишлашга кўчган. Учта сувчимизга ойига 80 сўмдан, оддий колхозчиларга 70 сўмдан ойлик тайинланган. Менга эса 100 сўмдан ҳақ бериб борилади. Колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти унумли меҳнат қилишимиз ва яхши дам олишимиз учун ҳамма қулай шароитларни яратиб берган. Биз 50 гектар ернинг ҳар гектаридан 30 центердан ҳосил етиштириш учун курашаяпмиз. Шу йўл билан 13 минг сўм қўшимча даромад қиламиз. Бу қўшимча даромад звено аъзоларига мукофот тариқасида тақсимлаб берилади. Шундай, звеномизнинг ҳар бир аъзоси пахта ҳосилдорлиги қанча кўпайса, даромадлари ҳам шунча кўпайишини яхши биладилар. Шунинг учун ҳам пахта далаларида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

1-«Далварзин» совхозининг бош агрономи ўртоқ **Мустафо Чолаковнинг** сўзини йиғилганлар қизиқиб тинглашди. Ўтган йили совхозда 27 та тюпкочи звено ташкил қилинган. Умумий даромаднинг 78 процентини ана шу тюпкочи звенолар бунёдга келтирган. Шу тюпкечи звенолар совхозда гектаридан олинган ҳосилни 25,6 центерданга етишини таъминлаганлар. Бу йил совхозда механизациялашган звенолар сони 87 тага етди. Уларнинг ғайратлари туфайли чигит экиш ўтган йилдагига қараганда 13 кун илгари тамомланди. Асосий майдонларда чигит ернинг ўз намига ундириб олинди. Парвариш қизғин давом этаяпти.

— Бу йил ҳаво иссиқ келаяпти, — маслаҳат тариқасида деди ўртоқ Чолаков, — сув ҳам камчил. Демак, билимимизни, тажрибамизни тўла ишга соладиган пайт Лозим топилган карталарга дарҳол сув тараш керак, сувчиларни кўпайтириш зарур. Исрофгарчиликка йўл қўймайлик. Бизда ҳозир худди шундай қилинаяпти.

Йиғилишда 3-«Далварзин» совхозининг участка бошлиғи ўртоқ **Саид Қўлдошев** ҳар гектар ерда камида 95—100 минг туп кўчат бўлишини таъминлаш, «Чаноқ» совхозининг 3-бўлим бошлиғи **Холиқберди Эгамбердиев** яганалаш ва озиқлантиришни эрта тамомлаш, Дзержинский номли колхознинг механизациялашган звено бошлиғи ўртоқ **Зайнаб Ғойибова** ғўза парваришини ҳозирдан машина теримига мослаб олиб бориш тўғрисида гапирдилар. Йиғилганлар механизациядан кенг фойдаланган ҳолда, бу йил район бўйича она-Ватанга камида 41 минг 300 тонна «оқ олтин» етказиб бериш учун астойдил кураш олиб боришга аҳд қилдилар.

Йиғилишда область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **М. А. Абдураззоқов** нутқ сўзлади.

(Бекободлик механизаторлар кенгаши)

СОВЕТ МАТБУОТИ ЛЕНИНЧА ТРАДИЦИЯЛАР БИЛАН КУЧЛИ

МУХБИР ВА МУРАББИЙ

1924 йилда Ўзбекистон ССР тузилгандан сўнг республикамизда партия-совет матбуоти кенг ривожлана бошлади. Республика партия ташкилоти матбуотнинг социалистик қурилишдаги ролини кучайтириш масаласига катта эътибор берди. Матбуотнинг ташкилотчилик ролини ошириш, унга партия раҳбарлигини кучайтиришда коммунистларнинг, айниқса, раҳбар ходимларнинг матбуотда фаол қатнашиб туриши муҳим аҳамиятга эга эди. Шу сабабли ВКП (б) Марказий Комитети Ўрта Осиё бюроси ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети коммунистларни матбуотда актив қатнашишга даъват этди.

Республика вақтли матбуоти саҳифаларида ВКП(б) Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюросининг секретари И. А. Зеленский, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. Икромов, Ўзбекистон ССР Марказий Ижроия Комитетининг Раиси Йўлдош Охунбобоев ўртоқлар ўз мақолалари билан фаол қатнашиб турдилар. Бу жиҳатдан Совет давлатининг атоқли арбобларидан бири Йўлдош Охунбобоевнинг фаолияти айниқса, диққатга сазовордир.

Й. Охунбобоевнинг Ўзбекистонда партия, давлат, хўжалик қурилишини ташкил қилиш ва ривожлантириш, борасида кўрсатган катта хизматлари ҳаммага маълум. Шу билан бирга, у ёш ўзбек матбуоти фаолиятиға ленинча партиявийлик, юксак ғоявийлик ва оммавийлик принципларини сингдириш соҳасида ҳормай-толмай хизмат қилган ташаббускор ўзбек совет журналистларидан бири ҳам эди. Унинг матбуот ишига қанчалик катта эътибор билан қараганлигини қуйидаги бир мисолдан ҳам яққол кўриш мумкин.

«Қизил Ўзбекистон» газетасининг фельетончиси, марҳум журналист Комил Алиев бундай деб ёзган эди:

«Идора хизматчилари бўзчининг мокисидек у ёқ-бу ёққа югуриб юрган замонларида эшикдан оқсоқол кириб келдилар. Йўлдош аканинг кибр-ҳаво билан жўралашишни билмаган, очиқ чеҳрасини кўрган газета ходимлари уни ғурурсиз-ғуборсиз диллардан чиққан самимий ҳол сўрашишлар билан кутиб олдилар.

— Ўзи қария бўлса ҳам, юраги ёш бўлган қариялардан мухбирлар қабул қиласизми? — деди ота.

— Агар улар ёзиб турсалар, жон кошки.

— Бўлмаса, мени газетангизга расмий мухбир қилиб қабул этмоқларингизни сўрайман ва шу билан бирга мухбирлигимнинг биринчи нишонаси қилиб бир ҳодисадан дарак бермоқни тилайман, — деди. Катта севинч изҳор қилиб, қадрдон оқсоқолимизнинг мурожаатини қабул этдик. Шундан кейин янги мухбир Йўлдош Охунбобоев бизга муҳим бир воқеани айтиб берди...»

Журналистларнинг сиёсий ва ижодий юксалишида, газета фаолиятининг яхшиланишида бундай учрашувларнинг аҳамияти катта бўлди. Й. Охунбобоев журналистлармизга социалистик қурилишнинг қайси масалаларига кўпроқ эътибор қилиш тўғрисида газета саҳифалари орқали ҳам маслаҳатлар бериб турди. Чунончи, у «Қизил Ўзбекистон» газетасининг 1928 йил, 5 май сонида босилган табрикномасида: «Матбуотимиз ҳаммадан бурун қишлоқлардаги шўро қурилиши ишларига, қишлоқ турмушининг бутун икир-чикирларига кўпроқ аҳамият бериши керак. Ҳозирги вақтда деҳқонларимиз орасида қишлоқ хўжалигини коллективлашга жуда катта интилиш сезилмоқда. Бу ишга ёрдам бериш, бу майдондаги камчилик ва ютуқларни кўрсатиш керак. Ундан кейин мамлакатимизни индустрлаш масаласига кўпроқ диққат беришимиз лозим.

Фирқа ва шўро йўлини бузишга, шўро аппаратидаги тўрачилик ва қоғозбозлик каби касалликларга қарши кураш кучайтирилсин» деб кўрсатган эди. Бу масалаларни ёритишда ҳам у ўзбек журналистларига намуна кўрсатди.

Йўлдош Охунбобоев «Қизил Ўзбекистон», «Камбағал деҳқон» ва бошқа ўзбек газеталаридагина эмас, балки «Правда», «Известия», «Правда Востока», «Узбекистанская правда» газеталарида ҳам актив ҳамкорлик қилган. Унинг журналистик фаолияти кўп қиррали эди. Ўзбекистонда ер-сув ислоҳоти ўтказиш, Советларни мустаҳкамлаш, ўзбек хотин-қизларини чинакам озодликка чиқариш, деҳқонларни коллектив хўжаликларга бирлаштириш, меҳнаткашларни саводли қилиш, илм-фанни ривожлантириш — булар публицист Йўлдош Охунбобоев қаламга олган темаларнинг фақат бир қисмидир, холос. Йўлдош Охунбобоев Ўзбекистонда пахтачиликни ривожлантириш соҳасида катта жонбозлик кўрсатганлардан биридир. Шубҳасиз, бу тема унинг журналистик фаолиятида етакчи ҳисобланган. У пахта ҳосилдорлигини оширишнинг илғор иш методларини матбуот орқали кенг деҳқонлар оммаси орасига ёйиш масаласига катта эътибор қилар, бу ишда журналистларимизга ибратли намуна кўрсатар эди.

Йўлдош Охунбобоев бир қанча йирик публицистик асарлар ҳам ёзган. «Октябрь инқилоби деҳқонларга нималар берди» (1927 йил), «Ўзбекистонда Октябрь инқилоби» (1932 йил). «Ўзбекистонда социализм учун курашнинг 14 йиллиги» (1931 йил), «Беш йиллик тажриба ва олтинчи йилга қадамлар» (1930 йил) сарлавҳали асарлари шулар жумласидандир. Буларда Октябрь революцияси туфайли ўзбек халқи ҳаётида рўй берган катта социалистик ўзгаришлар, партиямиз ленинча доно миллий сиёсатининг буюк самаралари акс эттирилган.

Журналистларимиз сафида ўзига муносиб ўрин олган жўшқин публицист Йўлдош Охунбобоев умрининг охирига қадар матбуот билан мустаҳкам алоқада бўлиб келди, меҳнаткашларни Ленин ғояларининг тўла тантанаси учун курашга сафарбар қилишда унга фаол кўмаклашди.

Т. ПИДАЕВ,
ТошДУ журналистика кафедрасининг старший ўқитувчиси.

Мана кўп йиллардан бери, совет матбуотининг отахон газетаси, шонли Коммунистик партиямизнинг жанговар органи, ер юзидаги миллионлаб кишиларнинг севимли газетаси — «Правда» Тошкентда босиб чиқариляпти. «Правда» газетасини намунали босиб чиқаришда Бирлашган нашриёт полиграфчиларининг хизмати катта.

Суратда босмахона ходимлари — қабул қилиб олувчи З. Аракчеева, печатник А. Баришев, печатник ёрдамчиси Г. Яковлевларни кўриб турибсиз. Ўз касбига меҳр қўйган бу кишилар газетани ўз вақтида ва сифатли чиқариш учун курашишади. А. Абалян фотоси.

ПОЛИГРАФИЯМИЗ РАВНАҚИ

Республикамиз халқ хўжалигининг барча соҳалари қаторида полиграф саноати ҳам йил сайин ривожланиб бормоқда. Сўнгги йилларда Ўзбекистон вақтли матбуотининг техника базаси ҳам равнақ топди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бирлашган нашриёти босмахонасида ҳозирги кунда 13 номда республика, 2 номда область газеталари, 20 га яқин кўптиражли газеталар билан Москвадан юбориладиган матрицалардан 8 та марказий газета босиб чиқарилмоқда.

Вақтли матбуотнинг кун сайин ўсиб, ривожланиб бораётганлигини қуйидаги рақамлар яққол кўрсатиб турибди. Масалан, «Совет Ўзбекистони» газетаси 1955 йилда 153 минг нусха босилган бўлса, унинг ҳозирги тиражи 390 мингга етди. Шу даврда «Ёш ленинчи» газетаси 42 мингдан 92 мингтача, «Ленин учқуни» газетаси 98 мингтадан 310 мингтача, «Ҳақиқати Ўзбекистон» газетаси 4 минг 400 дан 18 мингтага, «Комсомолец Узбекистана» газетаси 28 мингтадан 46 минг донагача кўпайди. Нашриётда чиқадиган бошқа газеталар ҳам сон, ҳам сифат жиҳатдан анча яхшиланди.

Вақтли матбуотнинг асосий турларидан бири бўлган журналлар ҳам йил сайин кўпаймоқда. Уларнинг безаклари яхшиланмоқда. Республикамиз аёлларининг севимли журнали бўлган «Ўзбекистон хотин-қизлари» журналининг тиражи жуда тез суръатлар билан ўсиб боряпти. Бу журнал 1951 йилда 15 минг нусхада босилар эди. Унинг бу йилги тиражи 210 мингдан ошди. «Муштум» журналининг тиражи тобора ўсиб бораётир. Журнал 1951 йилда 23 минг нусхада босилиб, ойида бир марта чиқар эди. Ҳозир унинг тиражи 250 мингтага етди. Журнал ойига икки марта чиқиб турибди.

Сўнгги йилларда «Ўзбекистон коммунисти», «Партия турмуши», «Шарқ юлдузи», «Агитатор блокноти», «Гулхан», «Ғунча» журналларининг тиражи ҳам бир неча ўн мингга кўпайди. Бундан ташқари нашриётимиз ҳар йили 200 номда сиёсий-оммавий темалардаги турли брошюраларни ҳам нашр этади.

Вақтли матбуот тиражининг ўсиб бориши меҳнаткашларнинг газета ва журналларга бўлган талаби тобора ўсиб бораётганлигидан далолат бериб турибди. Ҳар бир совет оиласига кўплаб газета-журнал кириб боряпти.

Газета ва журналларни белгиланган муддатда юқори сифатли қилиб босиб чиқаришда журналистлар ва полиграфчиларнинг ҳамкорлиги яхши натижа беряпти. Шунингдек, кўпминг кишилик алоқа ташкилотларининг ходимлари ҳам ўз ишларини тобора такомиллаштириб, газета ва журналларни ўқувчиларга барвақт етказиб бериш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Босмахонамизнинг аҳил коллективи газета ва журналларни ўз вақтида босиб чиқариш билан бирга, унинг безаги ва полиграфия ижросини тобора яхшилаш учун астойдил ҳаракат қилишаяпти. Улар Совет матбуоти куни — 5 майни меҳнатда катта муваффақиятлар билан кутиб олдилар. 1965 йил биринчи квартал плани ошиғи билан адо этилди. Бундан ташқари электр қуввати ва материалларни тежаб қолиш туфайли корхона етти йиллик жамғармаси фондига 6 минг сўм қўшди.

Кўп сонли рационализатор ва ихтирочилар ҳам ижодий меҳнат завқи билан ишламоқдалар. Улар томонидан киритилган таклифларни ишлаб чиқаришга тадбиқ қилиш туфайли шу йил биринчи кварталида 4400 сўм иқтисод қилинди.

Коллективимиз олдида кадрларни ленинчасига тарбиялаш, ишлаб чиқариш технологиясини тобора такомиллаштириш, корхонани янги техника билан бойитиш, янгидан қурилаётган бинолар ҳисобига ишлаб чиқариш майдонларини кенгайтириш билан бирга сиёсий-оммавий ишларини яхшилаш, коллектив аъзоларининг умумий таълим, техника ва махсус билимларини ошириш каби муҳим вазифалар турибди.

Корхонамиз ишчилари ва инженер-техник ходимлари, барча хизматчилар коммунистик меҳнат корхонаси номини олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар.

Республикамиз вақтли матбуотининг келажаги порлоқдир. Газета ва журналларнинг тиражи йил сайин ўсиб, унинг янги турлари бунёдга келмоқда. Шу йил июль ойидан бошлаб республикамизнинг 6 шаҳарида 8 та газета янгидан чиқарила бошлайди. Шу билан бирга 21 район газеталарининг фаолияти қайта тикланади. Қрим татарлари тилида чиқадиган республика «Ленин байроғи» газетасининг формати кенгайиб, шу йил 1 майдан бошлаб ҳафтасига 3 марта чиқадиган бўлди.

Босмахонамиз ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари партия, ҳукуматимиз белгилаб берган вазифани оғишмай амалга ошириш, меҳнаткашларни газета ва журналлар билан ўз вақтида таъминлаб туриш вазифасини ижодий меҳнат ва уюшқоқлик билан амалга ошира беради.

И. ШОҒУЛОМОВ,
Ўзбекистон КП Марказий Комитети Бирлашган нашриёти директорининг ўринбосари.

УНУТИЛМАС ХОТИРАЛАР

(ЖУРНАЛИСТ БЛОКНОТИДАН)

• • •

Учинчи Украина фронти... Ўзбек тилида нашр этилган «Совет жангчиси» газетасининг жанговар саҳифалари чиқарди бу ерда. Мен бу саҳифаларни ҳозир ҳам мароқ билан ўқийман, газета чиқарган ўша оқшомларимизни, даҳшатли тунларни, фронт азоби ва ғаштини хотирлайман.

Мана ўша хотиралардан баъзилари. ...Тонг ёришар-ёришмас охирги саҳифага қўл қўйдим. Печатнигимиз Йўлдошев аввалги икки саҳифани босиб бўлиб, учинчи рамкани олмоқчи эди, бирданига бомбадан атроф ёришди, босмахона биноси ларзага келди, ойнаклар учиб кетди.

Лисичанскда қўшинларимиз узоқ вақт мудофаада туриб қолди. Артиллерия отишмалари тўхтамас эди. Бир куни редакция ходими Файзулла Нуруллаев билан олдинги позицияга жўнадик. 30 километрча машинада бориб, сўнгра баланд-пастликлар билан траншеялар томон юрдик. Мудофаадаги жангчилар билан суҳбатлашдик, жанговар эпизодлар ҳақида материаллар олдик. Бирданига артиллерия отишмаси бошланиб қолди. Артиллериячиларимиз душманга жавоб бериб, унинг бир неча позицияларини тор-мор қилдилар. Биз бу отишмалардаги жанговар ҳаётни навбатдаги сонда кенг ёритдик...

Қўшинларимиз душманни тор-мор қилабориб, Ғарбга баҳодир одимлар ташларди. Фронт газеталари «Советский воин» ва «Совет жангчиси» солдат ва офицерларнинг энг яқин йўлдоши бўлди.

Волга бўйидаги мудофаа қўрғонларидан бирида турганимизда редакциямизга ёзувчи Назир Сафаров кириб келди. Кутилмаган бу учрашувдан ҳаммамиз хурсанд бўлдик, кучоқлашиб кўришдик.

...Жанглардан бирида капитан Назир Сафаров бошлиқ бир группа жангчилар гитлерчиларнинг қутуриб қилган ҳужумларини қайтариб, душманнинг ўнлаб солдат ва офицерларини ўлдирганлар, бир унтер афицерни, икки ефрейторни ва тўрт солдатни асир олганлар. Жангга моҳирона раҳбарлик қилгани учун ўртоқ Сафаров Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган. Кўп жангларда қаҳрамонлик билан қатнашиб, ярадор бўлган бу киши, госпиталда даволангандан кейин қўмондонлик томонидан бизнинг редакцияга хизматга юборилган экан.

Редакция коллективида иш яна авжга минди. Газета саҳифаси гуллай бошлади. Биз қизиқарли саҳифа ва подборкалар чиқара бошладик.

Редакциянинг бошқа бир ходими Фахри Камоловга биз «Фронт ва фронт орқа томонини боғловчи» деб тегишар эдик. Фахри Камолов ҳақиқатан ҳам фронтдаги ўзбек жангчиларини Ўзбекистон аҳволи билан таништириб туришга ҳаммадан кўра кўпроқ аҳамият берарди. У «Қизил Ўзбекистон» загета редакциясига хат ёзиб, газета сонларини мунтазам юбориб туришни сўради ва уни кузатиб борди, баъзи материаллардан фронт газетасида фойдаланди. Редакция фронт эпизодларини тўплаб, «Қизил Ўзбекистон» газетаси учун икки марта саҳифа, бир неча марта подборка уюштирди. Бу материалларни тўплашда, ҳатто макетни тузишда ҳам ўртоқ Камолов актив қатнашарди.

Мен қадрдон редакция коллективи билан СССР нинг Ғарбий чегарасида хайрлашдим. Ўша вақтда мени Совет Армияси Бош Сиёсий бошқармаси Москвага миллий фронт газеталари редакторлари кенгашига чақирган эди. Кенгашда «Совет жангчиси» газетасининг иш тажрибалари билан ўртоқлашдик. «Ватан шарафи учун» газетасининг редактори Рустам Абдураҳмонов ҳам бой тажрибаларини сўзлаб берди. Бу кенгаш 1943 йилнинг ноябрида — Улуғ Ватан урушининг ҳал қилувчи кунларида ўтказилган эди. Шундан кейин мени Бош Сиёсий Бошқармадаги матбуот бўлимининг миллий газеталар секторида хизматга қолдиришди. Ўша йиллари, то уруш охиригача ўзбек тилида нашр этилган фронт газеталарини кўздан кечириб борар эканман, ўзбек жангчиларининг Ватан ҳимояси йўлидаги қаҳрамонликлари унутилмас эпопея бўлиб туюларди. Рустам Абдураҳмонов, Назир Сафаров, Зиннат Фатхуллин, Мирзакалон Исмоилий, Адҳам Раҳмат, Адҳам Ҳамдам, Тўлқин Рустамов, Мели Жўраев, Фахри Камолов, Зиё Аминов ва бошқа кўплаб ҳамкасб дўстларимизнинг ўткир қалами билан уруш даврининг йилномаси яратилажагини орзу қилардик.

Мана орадан йигирма йил ўтди, бироқ фронт хотиралари қалблардан мангу ўчмайди. Алангали йилларда ўткир қалами душманга найза бўлиб санчилган Ўзбек журналистлари ҳозир коммунизм қуриш йўлида янгича ғайрат ва шижоат билан ижод қилмоқдалар. Фахри Камолов — филология фанлари кандидати, яқинда докторлик диссертациясини ёқлайди. Назир Сафаров — драматург, атоқли очеркчи! Рустам Абдураҳмонов комиғагина давлат пенсиясига чиққан. У ҳамон баракали ижод билан банд. Бизни жангларга бошлаб кирган қизил комиссарларимизнинг кўпи давлат арбоби! Ҳамкасбларимиз ҳаммаси ўз постларида саркор!

Мен тез-тез шахсий архивларимни титкилаб тураман. «Совет жангчиси» газетасининг зарҳал варақлари мени яна мафтун этади...

Р. МУҲАММАДИЕВ,
доцент.

ИСТАРДИККИ...

Газетани бекорга ҳаёт кўзгуси деб атамайдилар. У кундалик турмушимизни, ишимизни, ютуқларимизни ойнадек кўрсатиб туради. Илғор тажрибаларни оммалаштиради, камчиликларни бартараф этишда ёрдамлашади.

Бундан буён ҳам биз газетада проблематик мақолаларни тез-тез ўқишиб туришни истаймиз. Босилаётган материаллар тўлақонли, фактлари чақилган бўлсин. Бундан ташқари оддий ишчилар ҳақида, уларнинг цехдаги ва уйдаги ҳаёти тўғрисида бадиий лавҳалар, очерклар бериб борилса кўнгилдагидек иш бўларди.

С. ТУЛАЕВ,
Ўзбекистон трактор-йиғув заводи мастери.

* * *

Мен «Тошкент ҳақиқати»нинг эски обуначиларидаман. Ҳар куни уни ўқийман, газета материалларидан кўп нарсани ўрганаман. Унда колхоз ва совхозларда ташкил этилган комплекс механизациялашган звеноларнинг иш тажрибалари айниқса батафсил ва қизиқарли ёритилмоқда. Арзон пахта етиштираётган миришкор деҳқонларнинг ибратли ишлари ҳақида рангба-ранг материаллар босилиб турибди.

Шу билан бирга газета меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатишга оид темаларга ҳам кўпроқ эътибор берса янада яхшироқ бўларди. Маҳаллий советларнинг иш фаолиятлари, жонкуяр депутатларимиз ишини атрофлича кўрсатиб берувчи очерк, мақола, лавҳалар кўпроқ босилса, биз газетхонлар яна ҳам журналистлардан хурсанд бўлардик.

А. ОЧИЛОВ,
Бенобод районидаги Қиёт қишлоқ советининг раиси.

ВЕТЕРАН ЖУРНАЛИСТ

Қайси куни гаплашиб қолдик, Бобош Маҳмудовнинг яъни М. Бобошнинг биринчи хабари босилиб чиққанига 40 йил бўлибди. Шу биринчи хабарнинг босилиб чиқиши уни биринчидан завқлантирган, иккинчидан илҳомлантирган энач шекилли М. Бобош билим юртини битириб Шаҳрисабзга ўқитувчи бўлиб кетгандан кейин ҳам ўша биринчи хабар завқи уни тинч қўймаган.

М. Бобошнинг ўзи ўсиши билан бирга ёзган материалларининг салмоғи ҳам ўсган, ҳажми катталашган.

Кўзга бирмунча ташланиб қолган ёш мухбир М. Бобош 1934 йилда «Қизил Ўзбекистон» газетасига ишга чақирилади. Мана шундан кейин Бобош ака қанот боғлаб бир қарасангиз Аму бўйларидан, бир қарасангиз Сирдарё водийсидан, бир қарасангиз Зарафшон воҳасидан, яна бир қарасангиз Қизилқум яйловларидан, Қарши чўлларидан мақола, очерклар ёзарди.

Агар сарҳисоб қиладиган бўлсақ, Бобош аканинг республикамиз бўйлаб юрган йўли ер шарини бир неча марта ўраб чиқса керак. У Бобатоғнинг баланд яйловларида, Фарғонанинг гўзал қишлоқларида, қадимий Бухоронинг ипакчилари орасида бўлган. Самарқанд боғбонлари хирмон кўтарган пайтда улар билан суҳбатлашган, улар ҳақида ёзган.

Улуғ Ватан уруши бошланган дастлабки кунларда М. Бобош қаламни найзага айлантириб фронтга йўл олган. Старший лейтенант Бобош Маҳмудов Курск куршовида фашист босқинчиларни яксон қилишда кўпчилик қатори жанг қилган. У Улуғ Ватан уруши фронтларида кўрсатган хизматлари учун «Қизил юлдуз» ордени ва медаллар билан мукофотланган.

М. Бобош Улуғ Ватан уруши тугагандан кейин ўзининг севикли касбига, қадрдон редакцияга қайтиб келади.

Бобош Маҳмудов ўз устида қунт билан ишлайдиган меҳнаткаш журналист. У «Совет Ўзбекистони» газетасида ишлаб туриб Тошкент қишлоқ хўжалик институтида сиртдан ўқиди ва 1961 йилда олий маълумотли агроном дипломини олди. Энди Бобош ака журналистгина бўлиб қолмай, агрономлик касбини ҳам эгаллади. Унинг ҳамкасабалари агроном-журналист деб атайдилар.

Бобош Маҳмудов ҳозирги пайтда пенсионер. Лекин у газета даргоҳидан кетгани йўқ. У ҳар куни газета ходимлари билан баробар редакцияга келади, редакциянинг топшириғи билан командировкаларга бориб туради. Ўзининг кўп йиллик тажрибасини ишга солиб, мазмунли ва қизиқарли мақолалар ёзади.

— Мен газета ишига жуда ўрганиб қолган эканман, — дейди Бобош ака, — шунинг учун редакцияга бир кун келмай қолсам гўё бирор нарсамни йўқотиб қўйгандай хумор бўлиб тураман.

С. МАҲКАМОВ.

ОММАГА ТАЯНИБ

Ҳар гал эртага чиқадиган газетага қўл қўяётганда, партиямизнинг халқ хўжалигини юксалтириш соҳасида белгилаб берган тадбирларини ҳаётга татбиқ қилинишига қандай ҳисса қўшаяпмиз, коллектив ташкилотчи, коллектив тарғиботчи, пропагандист сифатида omманинг ишончини оқлаяпмизми, деб ўзимизга ўзимиз савол берамиз.

Бу саволга тўлароқ жавоб бериш учун газета саҳифаларини бирма-бир варақлаймиз. Матбуот янгиликларни ўз вақтида пайқаб олиб, илғор тажрибаларни оммалаштиришда катта роль ўйнаши керак. Бу соҳада редакциямиз коллективи ўз бурчини бажариш учун хилма-хил усуллардан фойдаланишга ҳаракат қилиб келаяпти.

«Сўз машъалларимизга», «Янги машъалларимиз», «Илғор тажрибалар оммага» рубрикаси остида берилаётган материаллар, айниқса, газетхонларга маъқул бўлаётир. Биз ана шундай рубрика остида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши илғорларининг тажрибасини кенг пропаганда қилишга эътибор бераяпмиз. Бу жиҳатдан «Интернационал» колхозининг участка бошлиғи Х. Норовнинг «Қутлуғ мерос», Охунбобоев номли колхознинг тажрибали пахтакори А. Пўлатовнинг «Ерга назар, элга назар», «Қизил Октябрь» колхозидан Т. Усмоновнинг «Ҳар ишнинг ўз вақти бор» каби мақолалари диққатга сазовордир.

Газетанинг оммавийлиги — унинг кенг активлар доирасига суяниб иш олиб боришидадир. Ўтган йили редакциямиз ҳаммаси бўлиб 3200 га яқин хат олди. Бу хатларнинг деярли 90 процентидан фойдаланилди. Бизга доимий равишда хат ёзиб турадиган мухбирлар сони йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Шу йилнинг тўрт ойи ичида мингдан ортиқ хат олдик. Бу хатларда газетхонлар ҳозирги кундаги энг актуал масалаларни кўтариб чиқиш, ишимизнинг олға силжишига халақит бераётган айрим ношуд раҳбарлар, бюрократларни фош қилишда бизга катта ёрдам бермоқдалар. Уларнинг актив иштирокида тез-тез рейд ўтказиб турамиз. Мухбирлар орасида қишлоқ хўжалик мутахассислари, ишлаб чиқариш илғорлари, қишлоқ интеллигенциясининг вакиллари бор. Бугун матбуот куни байрам қилинаётган пайтда биз актив мухбирларимиз Т. Нишонбоев, Т. Имомов, Р. Исломов, Т. Жўрабоев, Х. Дадабоева, Қ. Булганбоев, М. Юсупов ўртоқларга алоҳида миннатдорчилик билдирамиз.

Партия турмушига оид материаллар газетамизнинг деярли ҳар сонида бериб борилади. «Яхши сўз — жон озуғи», «Сиёсий ташкилотчилар иш тажрибасидан». «Қишлоқ коммунистлари» рубрикаси остида берилаётган бу материалларнинг ўқимишли, кенг меҳнаткашлар оммаси учун тушунарли, содда тилда ёзилиши учун ҳаракат қиламиз.

КПСС Марказий Комитети март Пленумида оммани уюштиришнинг қудратли воситаси бўлган матбуотнинг ролига катта баҳо берилди. Ана шу юксак баҳога яраша иш олиб бориш учун коллективимиз бундан буён ҳам қунт ва ғайрат билан меҳнат қилади. Илғор тажрибалар, фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий қилинишига кўмаклашиш — бундан буён ҳам диққат марказимизда бўлади.

Биз кенг активларга суяниб «КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини амалга оширамиз» рубрикаси остида бериладиган материалларимизнинг янада изчил, таъсирчан бўлиши учун курашамиз. Экономика, меҳнатга ҳақ тўлаш, рағбатлантириш, колхоз ички демократияси принципларига риоя қилишга бағишланган материалларни ҳам мунтазам бериб бориш учун ҳаракат қиламиз.

Г. ФАТТОХОВ,
«Янгийўл» газетасининг редактори.

ИНТИЛИШ

Баҳор анча ноқулай келди. Ёғингарчилик кам бўлди. Тупроқдаги нам ҳар йилдагидек эмас. Бу эса деҳқонларнинг ишига иш қўшди. Ҳар бир кишидан янада ғайрат билан ишлаш талаб қилинади шундай кезларда.

Деҳқон тонг отиши билан далага чиқиб уни айланади. Нега бу картадаги уруғ ниш уриб яшил квадратлар ҳосил қиляпти-ю, нариги картада ҳали ҳам кўчат кўринмайди, деган савол унинг хаёлини чулғаб олади...

Ана, кенг картада участка бошлиғи Тўлқинбой ака эрта тонгдан бери юрибди. Унинг қўлида чўп. Кўчат атрофини кесакдан холи қилиб, ғўзани тезроқ гуркирашига йўл очяпти. Намнинг неча кунга етишини ўйламоқда у.

Тўлқинбой аканинг бўш вақтини топиб, у билан гаплашдик.

— Кеча ҳавонинг қовоғи солиқ эди. Шунга қарамай, ҳаммамиз далага барвақт чиқдик. Ишни расамади билан тақсимладик. Аёллар картама-карта юришиб, кўчатларни кўздан кечиришади. Чигит тушмаган жойларга уруғ ташлашади. Йигитларимиз тракторларда ариқ олишади. Кексаларимиз ҳам бўш келишмаяпти: маслаҳат беришади, ҳатто ўзлари ҳам енг шимариб ишга киришиб, сув йўлларини тартибга солишди, ўқариқлар бошига чим ёткизишди.

Еримиз паст-баланд. Унча-мунча ёмғир кор қилмайдиган ерлар. Ҳозир табиатдан нажот сўраб ўтиришнинг пайти эмас. Ҳар бир кун ғанимат. Кўчатларни бир текисда тезроқ ундириб олмасак бўлмайди.

— Бунинг учун нималар қиляпсизлар?

— Қатор оралаб чигит суви беряпмиз.

— Ундай пайтда бегона ўт кўпайиб кетмайдими?

— Йўқ, ғумай илдизларини битта қўймай териб олганмиз. Шунга қарамай, чигит суви беришда жуда эҳтиёт бўляпмиз. Сувни тез ўтказиб, карталарни унча захлатмаган ҳолда суғоряпмиз. Бу чигитни тез амал олишига ёрдам қилади.

Бошлиқ билан гапни тугатиб, колхозчилар олдига ўтамиз. Ҳў, тепаликдаги картада ҳам иш қизғин. Деҳқонлар сув тарашяпти. Мамат Эргашев билан Комилбой Оқбоев мижжа қоқмай туни билан сув тутишган экан. Энди уларнинг ўрнига бошқа сувчилар келибди. Роҳатали Баҳромов, Содиқали Дадажоновлар оёқлаган карталардаги сувни бошқа картага ўтказишга тайёргарлик кўришяпти.

Ёши 70 дан ошиб қолган Аҳрор ота ҳам бўш келмаяпти. У бир кеча-кундузда бир ярим гектар ерни сувдан чиқарибди. Тупроқ юмшаб, чигит тезроқ ниш уряпти. Агар нуроний ота билан гаплашиб қолсангиз:

КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорлари амалда

— Авваллари, дея гап бошлайди, — бу қир ерлар ҳам сердаромад эди. 40 центнердан хирмон кўтарган йилларимиз кўп бўлган. Кейин бригадиримиз Тўлқинбойни бошқа бригадага ўтказишди. Шундан кейин ишимиз орқага кета бошлади. Ёшлар шаҳарга жўнаб қолишди. Бу ердагиларнинг ишида ҳам барака бўлмади, план бажарилавермади. Узоқни эслатмай, бундан тўрт йил олдинги гапни айтиб қўя қолай. Ўшанда ҳар гектардан 14 центнердан ҳосил олгандик. Кўпчилик олдида ер чизиб қолдик. Хатони тузатиш чораларини кўрдик. Кексалар бирлашиб, идорага бордик. Тўлқинбойни яна бизга қайтариб беринглар, деб туриб олдик. Ёмон бўлмади. Тўлқинбой яна ўзимизга бошлиқ бўлиб келди. Ишда силжиш рўй берди. Деҳқонлар ҳам, техника ҳам, ўғит ҳам кўпайди. Ерга муҳаббат ортди. Борган сари планимиз тўлаверди. Бу йил бригадамизга қўшни бригаданинг ерини қўшиб беришди. Еримиз 110 гектарга етди. Бригада тугатилиб, участка тузилди. Унга бошлиқ қилиб, яна Тўлқинбойни кўрсатдик. Азамат деҳқон у. Анави куни звено бошлиқларини, аъзоларни бир ерга тўплаб галдаги режаларни айтиб берди. Ўтган йили гектар бошига кўчатимиз 85 минг туп бўлиб, центнеримиз 31 га етган эди. Бу йил кўчат 90 мингдан кам бўлмаслиги, 35 центнердан пахта топшириш учун курашишимиз керак. Бу гап ҳаммага маъқул тушди. Биз сувчилар ҳам ўз фикримизни айтдик. Механизатор йигитларимиз ҳам зўр ғайрат кўрсатиб ишлашга ваъда беришди...

Экономистнинг бу участка ҳақидаги ҳисоб-китоблари билан танишиб чиқдик. Рақамлар тилга кирди. Бундан беш йил олдин олинган ҳосил харажатни ҳам қопламаган. Ўтган йилги аҳвол тамомила бошқа бўлган. Оз меҳнат сарфланиб пландагига нисбатан кўп ҳосил етиштирилган. Деҳқонларнинг даромади қарийб 4 марта кўпайган.

Бу йил бир центнер «оқ олтин» етиштириш учун кўпи билан 18 сўм 15 тийин сарфлаш планлаштирилган. Даромад янада кўпаяди. Ҳар бир иш кунига салкам 2,5 сўмдан ҳақ тўланади. Участканинг умумий даромади эса 101 минг-у 200 сўм, шундан салкам 28 минг сўми эса меҳнат кунларига тақсимланади. Агар участка аъзолари пландаги 278 тонна ўрнига 293 тонна пахта топшириб, зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажаришса, у ҳолда пландан ташқари топширган пахтанинг эвазига 10 минг-у 100 сўм қўшимча ҳақ олишади.

Мўл даромадни қўлга киритиш участка коллективидан янада кўпроқ ғайрат кўрсатиб ишлашни талаб қилади. Участка пахтакорлари буни яхши тушуниб олишган. Улар фурсатни қўлдан бермай, мўл ҳосилга пухта замин яратишяпти. Кенг майдонларда яшил квадратлар яшнаб турибди. Механизаторлар дастлабки культивацияни тезроқ тамомлашга ҳаракат қилишяпти. Яганалаш ҳам намунали ўтказилаётир.

Участка аъзолари ҳар галгидек бу йил ҳам техникадан унумли фойдаланишга ҳаракат қилишяпти. Мавсумда беш марта узунасига, тўрт марта кўндалангига ишлов берилади. Сувчилар ҳам кўпайтирилди. Иш ҳақлари оширилди. Уларга нисбатан талабчанлик кучайтирилди. Сувчилар учун алоҳида-алоҳида карталар ажратиб берилди. Ҳар гектар ердаги ғўзанинг талабига қараб, 6-7 мартадан суғориш мақсадга мувофиқ деб топилди. Участкада сифат комиссияси иш бошлаган. Улар культивация, чопиқ, суғоришнинг сифатига кўз-қулоқ бўлиб турибдилар, иш ҳақи шуларнинг таклиф ва мулоҳазаларига қараб тўланяпти. Бу ерда ҳар икки ҳафтада ишга якун ясалади. Кўп ва сифатли меҳнат қилган кишига кўп аванс пули беріляпти. Участканинг звенолари ўртасида социалистик мусобақа кенг қулоч ёйган.

Партиямиз Марказий Комитети март Пленуми қарорлари деҳқонларни она-Ватанга кўпроқ қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришга чақирди. Ўртоқ Тоиров бошлиқ участканинг азаматлари бу чақириққа биринчилар қатори лаббай деб жавоб беришди. Улар «оқ олтин» кони бунёдга келтириш учун кучларига-куч қўшиб меҳнат қилишмоқда.

М. ҒОЗИЕВ,
Янгийўлдаги Навоий номли колхоз.

45 минг дона тухум

ҚИЕТ, («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб бераётган Бекобод районидаги «Победа» колхозининг азамат меҳнаткашлари ишлаб чиқаришда янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритмоқдалар. Колхоз чорвадорлари баракали меҳнат қилишиб қисқа вақтда давлатга белгиланганидан анча кўп миқдорда гўшт сотдилар. Улар гўшт тайёрлаш юзасидан белгиланган ярим йиллик планни тезроқ ошириб бажаришга ҳаракат қилишмоқда.

Колхозда тухум тайёрлаш ишлари ҳам жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Товуқбоқарлар шу кунгача давлатга 45 мингдан ортиқ тухум сотишиб йиллик планни муддатидан илгари бажардилар. Товуқбоқарлар давлатга пландан ташқари қўшимча равишда 10 минг дона тухум сотиш учун курашяптилар.

Олтинчи университет

Ғазалкент маданият уйида «Саломатлик» университетининг очилиш маросими бўлди. Шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси ўртоқ К. Короткова кириш нутқи сўзлади. Шаҳар касалхонасининг бош врачи, университет ректори ўртоқ Маннон Искандаров тингловчиларнинг эътиборини маданият ўчоғининг мақсад ва вазифаларига жалб этди.

Шундан сўнг касалхона бош врачининг ўринбосари Соҳиб Ҳайитбоев ва касалхона бўлимининг мудири Александра Георгиевна Романова ўртоқлар «КПСС Программаси инсон саломатлиги ҳақида» ва «Совет медицинаси ва узоқ умр кўриш проблемалари» ҳақида сермазмун лекциялар ўқишди.

Ғазалкент шаҳар кутубхонаси ҳузуридаги «Ҳаваскор боғбонлар университети», Товоқсой посёлкаси ва «Маданият» колхозидаги маданият университетлари ҳам аҳолини билим чашмалари билан баҳраманд қилмоқдалар.

С. ХАЙИТБОЕВ,
В. ҚОДИРОВ,
Б. АРСЛОНОВ.

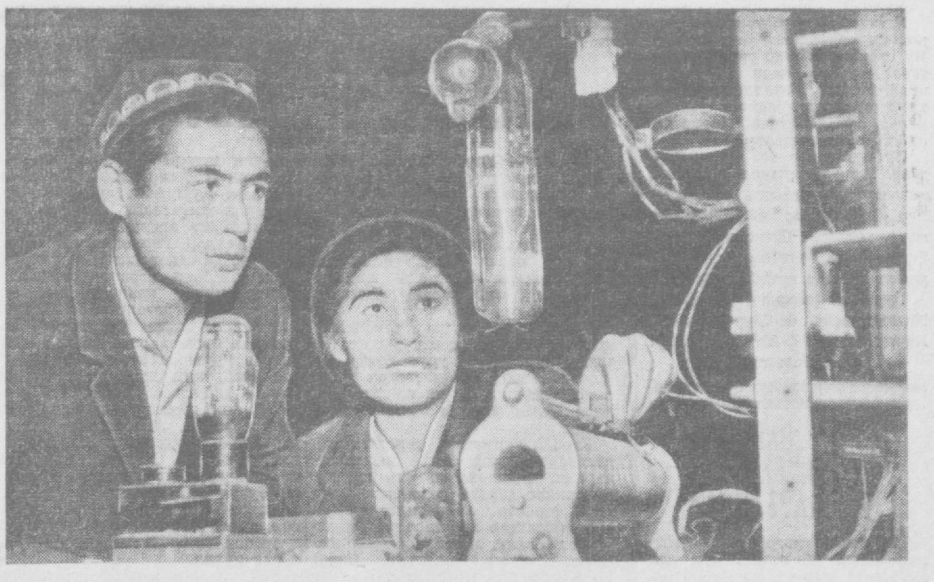

Малика Мирқосимова ва Анвар Мирзаевлар Тошкент давлат университетининг аълочи ва жамоатчи студентлардан ҳисобланишади. Улар назарий машғулотларни практика билан боғлаб олиб борадилар. Айниқса, лаборатория машғулоти уларни жуда қизиқтиради. Суратда: М. Мирқосимова ва А. Мирзаевлар юқори даражали вакуум олиш установкаси олдида.

Ф. Лутфуллаев фотоси.

БИРИНЧИ УРИМДАН МЎЛ ҲОСИЛ

ЯНГИЙЎЛ, (ЎзТАГ). «Чиноз» наслчилик совхози областда биринчи бўлиб беда ўримига киришди. Биринчи ўримда гектаридан 120-130 центнер беда, пичан йиғиштириб олинмоқда. Арслонбек Эгбердиев ва Рафиқ Абдураҳмонов бошлиқ бригада аъзолари эса ҳар гектаридан 140 центнер беда ўриб олмоқдалар. Беда ротатор майдалагич — косилка билан ўрилмоқда.

Бу йил совхознинг беда етиштирувчилари қимматли озуқабоп экинни беш марта ўриб олишни ва 800 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 134,5 центнердан ҳосил олишни мўлжалламоқдалар.

Совхозда бир центнер қуруқ беданинг таннархини 1 сўм 70 тийинга тушириш кўзда тутилмоқда. Бу эса ўтган йилдагига нисбатан 12 тийин арзондир.

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

ЭМЛАШНИ УНУТМАНГ

Кунлар исиб кетиши билан турли хил юқумли касалликларнинг пайдо бўлиши ва ҳатто тарқалиши ҳам мумкин. Уларнинг олдини олиш йўлида турли хил профилактик эмлашлардан фойдаланиш катта аҳамиятга эга. Эмлаш ич терламаси ва паратиф сингари оғир касалликларга нисбатан иммунитет туғдиради.

Шаҳар медицина ходимлари шу мақсад билан аҳоли ўртасида терлама касалликларига қарши оммавий эмлаш ўтказишга киришдилар. Уч ёшдан 55 ёшгача бўлган гражданлар ялпи эмланадилар. Ишчи ва хизматчилар ўз иш жойларида, поликлиникаларда эмлашдан ўтадилар. Болалар эса боғча ва яслиларда, мактаб ва махсус эмлаш пунктларидан ўтишади. Уч ёшдан етти ёшгача бўлган болалар учун вакциналар дрожжа конфет кўринишида тайёрланган бўлиб, улар апрелда икки марта берилди. Бу тадбир май ойида ҳам такрорланади. Бу ишда корхона муассаса, уй бошқармалари, шунингдек санитария активистлари ҳам фаол қатнашсалар, эмлашни тартибли ўтказишда медицина ходимларига катта ёрдам берган бўлур эдилар.

Х. ДАРЕР,
шаҳар санитария маорифи уйининг бош врачи.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ДОМИНИКАНА РЕСПУБЛИКАСИДАН ҚЎЛИНГНИ ТОРТ!

АҚШнинг Доминикана республикасидаги қуролли интервенцияси Америка империализмининг инсониятга қарши қилган янги жиноятидир. Латин Америкаси мамлакатларида ва бутун дунёда Доминикана ватанпарварларининг ҳаракатини қурол кучи билан бостиришга уринаётган Америка ҳарбийларининг қабиҳ ҳаракатларига қарши қаҳр-ғазаб билан норозилик билдириш ҳаракати кенгайиб бормоқда. Халқлар Доминикана республикасидан қўлингни торт, деб қатъий талаб этмоқдалар.

БЕРЛИН

Германия Демократик Республикаси ташқи ишлар министрлигининг вакили АҚШнинг Доминикана республикасидаги интервенциясини қатъий қоралади ва Германия Демократик Республикаси Доминикана халқининг озодлик ва мустақиллик учун олиб бораётган кураши билан бирдам эканлигини айтди. Ташқи ишлар министрлиги вакилининг баёнотида Америка ҳарбийларининг ҳаракатлари «сурбетларча зўравонлик қилиш ва ошкора интервенция қилишдан бошқа бир нарса эмас», деб таъкидланади.

НЬЮ-ЙОРК.

Доминикана республикасининг собиқ президенти Хуан Бош Америка қўшинларининг Доминикана республикасига туширилишини «оқлайдиган ҳеч қандай асос йўқ», деди. Америка информация агентликларининг Пуэрто-Рикодаги Сан-Хуандан (собиқ президент шу шаҳарда яшамоқда) хабар беришича, Бош «менинг мамлакатим босиб олинди» деган. Америка ўзининг қуролли агрессияси билан Америка давлатлари ташкилотининг асосий принципларини бузди. Мен бу ташкилотга бундан буён ишонмайман, деди Бош.

Бош ўзини ҳокимиятга қайтариш учун курашаётган қўзғолончилар коммунистлардир, деган даъволарни рад этади.

Президент айтдики, генерал Вессин қўшинларини қўзғолончилар тор-мор келтирди ва Америка қўшинлари ёрдамга келмаганида бу қўшинлар таслим бўлар эди.

«Мен, — деди Бош, — Америка қўшинларига қарши жанг қилмасликни ўз тарафдорларимга маслаҳат кўрдим, лекин америкаликлар доминиканаликларни ўлдирганликлари учун улар бошқача йўл тута олмадилар».

САН-ХОСЕ

«АҚШнинг Санто-Домингодаги ваҳшиёна ва ошкора интервенцияси машъум «тараққиёт иттифоқи»нинг сиёсати учун ниқоб қилиб олинган гаплар сохта эканлигини яна бир марта исбот қилади. Янкилар империализми Америкадаги демократия ва озодликнинг энг ёвуз душмани, тараққиёт ва халқларимиз фароғатининг энг ёвуз душмани эканлиги эндиликда тамомила аён бўлиб қолди». Коста-Рико халқ авангарди партиясининг раҳбарларидан бири Арнольдо Феррето радио орқали сўзлаган нутқида шу гапларни айтди. Арнольдо Феррето бу воқеалар нацизм ва фашизм енгилган кунга 20 йил тўлаётган бир пайтда рўй бераётганлигини эслатиб ўтди.

ЖОРЖТАУН

Халқ — прогрессив партияси Американинг Доминикана республикасидаги агрессиясига қарши норозилик билдириш юзасидан АҚШнинг Жоржтаундаги элчихонаси биноси олдида намойиш уюштирди. Намойишчилар «Доминикана республикасидан қўлингни торт!», «Ғарбий ярим шар Америка денгиз пиёдаларининг ҳукмрон бўлишини истамайди!» деган сўзлар ёзилган плакатларни кўтариб ўтдилар.

Намойиш тамом бўлганидан кейин халқ прогрессив партиясининг баёноти эълон қилинди. Партия бу баёнотида АҚШ ҳукуматини ўз қўшинларини Доминикана республикасидан олиб чиқиб кетишга даъват этади.

Халқ прогрессив партияси Британия Гвианасидаги барча прогрессив кучлар Доминикана халқи билан бирдам эканлигини айтди.

Баёнотнинг охирида бундай дейилади: «Доминикана республикасининг халқи ўзининг адолатли курашида якка эмас. Дунёнинг ҳамма қисмида яшовчи халқлар Америка империализмига қарши бош кўтармоқдалар. Америка империализми Доминикана республикасида ҳам мағлубиятга учрайди».

ЛИМА

Перу халқи АҚШнинг Доминикана республикасига қарши қилган интервенциясидан ғоят ташвишга тушиб қолди. Перу ташқи ишлар министри Фернандо Швальб Перу халқининг кайфиятини ифода қилиб, бундай деди: «Қўшма Штатлар Америка мамлакатларига ҳужум қилмаслик ва уларнинг ички ишларига аралашмаслик тўғрисидаги шартномани бузди. Бу аралашув ғоят жиддий фактдир. Перу ўзининг агрессияга қарши қаратилган позициясини қаттиқ туриб ҳимоя қилади ва бу позицияга бундан буён ҳам амал қилаверади».

РИО-ДЕ-ЖАНЕЙРО

«Коррейо да Манья» газетаси Американинг Доминикана республикасидаги интервенциясини қоралайди. Америка қўшинларининг туширилиши, деб ёзади газета, Теодоро Рузвельт замонасига қайтишдир, Америка мамлакатлари ўртасида тузилган ва бир мамлакатнинг бошқа мамлакатга интервенция қилишини қатъиян тақиқловчи барча шартнома ва битимларни бузишдир».

«Жорнал до Бразил» ҳам Қўшма Штатларнинг ҳаракатларини қоралайди ва Доминиканада ҳозир рўй бераётган воқеа бундай интервенцияларнинг келгусида такрорланиши учун йўл очиб беради, деб таъкидлайди.

ОТТАВА

Американинг Доминикана республикасига қилаётган қуролли интервенциясига қарши Торонтодаги Америка элчихонаси биноси олдида намойиш бўлди. Намойишчилар АҚШнинг Доминикана республикаси ички ишларига аралашуви тўхтатилсин, деб талаб қилдилар. (ТАСС).

Хавфсизлик кенгаши чақирилди

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС) Хавфсизлик кенгаши мажлисининг чақирилиши Бирлашган Миллатлар Ташкилотида расмий эълон қилинди. Хавфсизлик кенгашининг мажлиси АҚШнинг Доминикана Республикасининг ички ишларига қуролли аралашаётганлиги тўғрисидаги масалани қараб чиқмоқ учун Совет Иттифоқининг талаби билан 3-майда чақирилди.

ГАНА РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАДА

Гана Республикаси ҳукумат делегацияси 3 майда Москвага келди. Делегацияга Ташқи ишлар министри Кожо Ботсио бошчилик қилмоқда. (ТАСС).

ҚАТЪИЙ НОРОЗИЛИК

ХАНОЙ, 3 май. (ТАСС). Вьетнам халқ армияси олий қўмондонлигининг алоқа миссияси Вьетнамдаги кузатиш ва контроль қилиш халқаро комиссиясига мактуб юборди ва бу мактубда АҚШнинг ҳамда унинг қўғирчоқларининг янги агрессив ҳаракатларига қарши норозилик билдирди. Жанубий Вьетнамнинг икки ҳарбий кемаси 2 майда соат 00 — 45 минутда, дейилади мактубда, Куанг—Бинь Вилоятининг Ле-Тхюй округи районида Вьетнам Демократик Республикасининг территориал сувларига бостириб кирди ва балиқ овлаш кемасини ҳамда ундаги 4 балиқчини қўлга олди. Ўша куни соат 11 дан 50 минут ва соат 12 дан 10 минут ўтганида Американинг реактив самолётлари Кон-Ко оролини бомбардимон қилди ва ўққа тутди. Алоқа миссияси, дейилади мактубда, балиқчиларнинг дарҳол озод қилинишини, Вьетнам Демократик Республикасига қарши барча агрессив ҳаракатларни тўхтатишни, АҚШ ва унинг қўғирчоқларининг 1954 йилда Женевада тузилган битимларга риоя қилишларини талаб этади.

СЎНГГИ ХАБАРЛАР

(ТАСС ЧЕТ ЭЛ МУХБИРЛАРИНИНГ ТЕЛЕГРАММАЛАРИ)

ХАЛҚАРО ЯРМАРКА

Брюсселда 38-халқаро ярмарка очилди. Бу ярмаркада жаҳондаги 41 мамлакатнинг фирма ва корхоналаридан қарийб 4500 таси қатнашмоқда.

СССР бу ярмаркага станоклар, йўл—қурилиш машиналари, экскаваторлар, автопогрузчиклар, илмий-техника, оптика ва электрон аппаратлар, шунингдек соат, фото ва киноаппаратлар, адабиёт юборди.

ТЕРРОР ДАВОМ ЭТМОҚДА

Баҳрайндаги инглиз мустамлакачи маъмурлари, деб хабар беради МЕН агентлиги, мустамлакачилар ҳукмронлигига қарши курашаётган аҳоли ўртасида кўп кишини қамоққа олмоқдалар. Босқинчилар террор қилиш, қамоққа олиш ва турмаларда азоблаш йўли билан мамлакатдаги ватанпарвар кучларнинг қаршилигини бостиришга уринмоқдалар.

Инглиз мустамлакачи маъмурлари Баҳрайн оролларидан биридаги турмада араб ватанпарварларидан уч кишини азоблаб ўлдирдилар. Улар Баҳрайн миллий полициясида хизмат қилган вақтларида империалистларга қарши ўтказилган намойишни тарқатиб юборишда қатнашишдан бош тортишда «айбланадилар».

ЯНГИ АВИАТРАССА

Совет пассажир самолёти «Ил-18» 2 майда Римдаги Леонардо Да Винчи аэропортига қўнди. «Ил-18» самолёти бу билан Москва—Рим ўртасида янги ҳаво йўлини очди.

ҲАРБИЙ ЖИНОЯТЧИ — ҲУКУМАТНИНГ МЕҲМОНИ

Греция ҳукуматининг таклифига биноан, нацист ҳарбий жиноятчи, ҳозирги пайтда раҳбар штабнинг бош инспектори генерал-лейтенант Третнер Афинага келади. «Авги» газетасининг хабар беришича, Третнер уруш йилларида гитлерчиларнинг Греция сроли Критни босиб олиш планини тузган. Третнер тинч аҳолининг гитлерчи босқинчилар томонидан қатл этилганлиги ва Критдаги аҳоли яшайдиган пунктлар ер билан яксон қилинганлиги учун жавобгардир. Немис қўмондонлиги Крит оролини босиб олиш юзасидан ўтказилган операциялар учун Третнернинг унвонини оширган эди.

Греция ҳукуматининг «меҳмони» Афинада мамлакатнинг ҳарбий раҳбарлари билан музокаралар олиб боради ва Греция армиясининг қисмларини ва ҳарбий объектларини кўздан кечиради.

«Ҳукуматнинг меҳмони Третнер ҳарбий жиноятчи бўлиб, гитлерчиларнинг Крит оролига бостириб киришига раҳбарлик қилган эди. Ана шу йиртқич нацист СС жаллодларидан ҳам хатарлидир», деб ёзади «Авги» газетаси.

57 ЛАР НОРОЗИЛИГИ

Германия Федератив Республикасида атоқли жамоат арбоблари, олимлар, ёзувчилар ва маданият арбобларидан 57 киши Ғарбий Германияда «Дейче Националь-Цейтунг Унд Зольдатен-Цейтунг» газетаси олиб бораётган разил милитаристик ва янги нацистик пропагандага қарши қатъий чоралар кўришни талаб этиб, ГФР президенти Любкега, Бундестагдаги уч фракциянинг раисларига, касаба союзлари бирлашмасининг бошқармасига мурожаат қилди. Улар ўз хатларида бу газетанинг, шунингдек Ғарбий Германияда янги нацистлар матбуоти бошқа бир қанча органларининг қўпорувчилик ишларини тақиқлаш мақсадида энг таъсирчан воситаларни қидириб топиш зарур деб кўрсатадилар.

„Совнет Лэнд“ журналининг 15 йиллиги

ДЕҲЛИ, 4 май, (ТАСС). Ҳиндистондаги 13 тилда қарийб 500 минг нусхада чиқарилаётган «Совиет Лэнд» («Советлар мамлакати») журнали нашр қилина бошлаганига 15 йил тўлди. Шу муносабат билан бу ерда Ҳиндистон парламенти юқори палатаси раисининг ўринбосари Вайолет Алва хоним раислигида митинг бўлиб ўтди. «Совиет Лэнд» журнали Ҳиндистон ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга ва тинчлик ишига қимматли ҳисса қўшди, деди Умум Ҳиндистон тинчлик кенгашининг раиси Девон Чаман Лаъл, журнал редактори О. Бенохга эсдалик медалини топшира туриб. Митинг қатнашчилари президент Радхакришнан билан бош министр Шастридан табрикномалар олишди. «Биз совет кишилари билан яқин қўшнимиз, — дейилади Л. Б. Шастрининг номасида, — биз улар билан ва уларнинг ҳукумати билан бир-биримизни ўзаро ҳурматлашга асосланган ғоят дўстона муносабатлар боғлаганмиз. Мен ҳинд тилида чиқарилаётган «Совиет Лэнд» журнали ўз ҳаётининг ҳамда Ҳиндистон ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларини янада мустаҳкамлаш йўлида қилаётган ҳаракатларининг 16 йилига қадам қўйилганлигидан хўрсандман». Шунингдек, мудофаа министри Чавон, информация ва радио эшиттириш министри Индира Гандидан, бир қанча совет ташкилотларидан табрикномалар олинди.

СССР Олий Совети Президиумининг раиси А. И. Микоян билан СССР Министрлар Совети раиси А. Н. Косигиндан журнал номига олинган табрикномалар ўқиб берилганида, митинг қатнашчилари бу табрикномаларни гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Қабилалар вакилларининг кенгаши

Яман пойтахти яқинидаги Хамар шаҳрида Яман Республикасида яшовчи турли қабилалар вакилларининг кенгаши очилди. Бу кенгашдан кузатилган асосий мақсад қабилаларнинг ўзаро муносабатларига тааллуқли проблемаларни ҳал этишдир.

Яман Республикасининг янги бош министри Муҳаммад Нуъмон бу кенгашни чақириш фикрини илгари сурган эди. У, радио орқали сўзлаган нутқида яман қабилаларининг вакилларини мамлакатда доимий тинчлик ўрнатиш асосларини яратиш учун кенгаш ўтказишга даъват қилган эди.

Кенгашнинг биринчи кунида шайх Ал-Умар кенгашнинг раиси қилиб сайланди. Ал-Умар ўз нутқида, жумладан бундай деди: «Ҳозирги пайтда бутун яман халқининг диққат эътибори шу кенгашга қаратилган. Бирлаштириш ва тинчлик ўрнатиш—бу кенгашнинг вазифасидир». (ТАСС).

КУЧ ТЎПЛАМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 3 Май. (ТАСС). АҚШнинг Сайгондаги элчихонаси Америка парашютчиларининг уч батальони яқинда Жанубий Вьетнамга келишини эълон қилди, Юнайтед пресс интернейшнл агентлигининг хабарида айтилишича, парашютчиларнинг биринчи группаси бугун Жанубий Вьетнамга келган.

ДИПЛОМАТИЯ МУНОСАБАТЛАРИ УЗИЛДИ

ЛОНДОН, 3 май. (ТАСС). Камбоджа король ҳукумати бугун Америка Қўшма Штатлари билан дипломатия муносабатларини узиш тўғрисида қарор қабул қилди, деб хабар беради Рейтер агентлиги.

Ёшлик! Дили пок, қалби қувноқ бу чеҳраларга бир боқинг. Бу ғайрати жўшиб урган ёшлар тенгкурлари билан илм-фан чўққиларини эгалламоқдалар, пахтазорларда жавлон урмоқдалар, самони кучиб, бебаҳо хазиналар топмоқдалар.

Бу дугоналар эса ҳозир студент. Улар Тошкент педагогика институтида таълим олмоқдалар. Эртага улар ҳаётга йўлланма оладилар. Олдинда уларни ёш авлодни тарбиялашдек шарафли меҳнат кутиб турипти.

Суратда: (чапдан ўнгга) М. Мамадалиева, Д. Муродова, М. Каримова ва М. Ҳамдамовалар.

А. Мальцев фотоси.

КЎРАСИЗ, ГАПЛАШАСИЗ

Сиз Тошкент шаҳрида кўриб гаплашадиган телефон студияси ишлаётганини яхши биласиз. Ҳа, бу студиянинг иш бошлаганига икки йилча бўлди. Шу кунларга қадар фақат Фарғона ҳамда Андижон шаҳарлари билан пойтахт ўртасида алоқа боғланиб келинган эди.

Яқинда яна бир шаҳар — Самарқанд аҳолиси ҳам худди мана шундай совға олишга муяссар бўлди. Самарқанд билан Тошкент шаҳри ўртасида ҳам узлуксиз ишлаб турадиган линия ишга туширилди.

Шунингдек, гаплашувчиларга қулайлик бўлсин учун пойтахтимизда иккита студия ишламоқда. Бунинг бири Марказий телеграф биносида бўлса, иккинчиси «Победа» паркига жойлашган. Бу икки студия ҳар куни ишлайди.

Йил охиригача Тошкент билан Олмаота ва Фрунзе шаҳарлари ўртасида кўриб гаплашадиган телефон узеллари тўла ишга туширилади.

А. ИСОҚОВ.

СОВЕТ ХАЛҚИНИНГ БУЮК ҒАЛАБАСИ

СССР Мудофаа министрининг ўринбосари, Совет Иттифоқи Маршали И. Х. БАГРАМЯН

□ □ □

9 май — Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган Ғалаба байрами. Иккинчи жаҳон урушини бошлаган гитлерчилар Германияси йигирма йил муқаддам тўла-тўкис ва сўзсиз таслим бўлди. Замбараклар овози тинди, бомба ва снарядларнинг портлаши эшитилмайдиган бўлиб қолди. Тинчлик бошланди.

Улуғ Ватан уруши курашнинг кўлами ва шиддати жиҳатидан мисли кўрилмаган уруш бўлди. Бу урушда совет халқи жаҳон реакциясининг мудҳиш ва манфур кучлари билан жондан кечиб беллашди.

Ғарбий Германия тарихчилари, қолаверса бошқа баъзи мамлакатларнинг тарихчилари ҳам гитлерчиларнинг ҳарбий машинаси нима учун тор-мор келтирилганлигини эндиликда ҳар хил тасодифий факторлар билан, асосан об-ҳаво шароити ноқулай бўлганлиги, Совет Иттифоқи территориясининг ғоят кенглиги ва унда йўлларнинг йўқлиги, Гитлернинг хатолари, шунингдек Совет Армиясининг куч жиҳатидан гўё «ўн ҳисса ва, ҳатто йигирма ҳисса» устун турганлиги билан изоҳлашга уринмоқдалар.

Аммо, бу важларни сал бўлсада, тутуруқли деб бўлмайди, албатта. Табиий шароитлар агрессор учун ҳам, шунингдек Совет Армияси учун ҳам бир хил бўлганлиги ҳар бир кишига равшан-ку, ахир. Бунинг устига урушнинг бошларида бизнинг томонимиздан ҳам оператив ва стратегик нуқсонларга йўл қўйилган эди. Бизнинг куч жиҳатидан ўн ёки йигирма ҳисса устун бўлганлигимизга келганда, шуни айтиш кераки, бу гапнинг муболаға эканлиги очиқ-ойдин кўриниб турибди. Шу муносабат билан эслатиб ўтайки, Улуғ Ватан урушининг Сталинград ёнида 350 минг кишидан иборат немис-фашистлар группировкасини қуршаб олиш ва асирга тушириш билан тугалланган энг йирик операцияси бизнинг кучларимиз умуман жуда арзимаган даражада устун бўлган бир вазиятда боплаб ўтказилган эди. Совет Армияси урушнинг якунловчи босқичида Шарқий Пруссияда ўтказган яна бир ажойиб операцияни кўрсатиб ўтмоқчиман. Ўшанда ғоят мустаҳкамлаб қўйилган Кенигсберг қалъаси боплаб штурм қилинган эди. Бу қалъани 130 мингдан ортиқ энг сараланган фашист аскарларидан иборат гарнизон мудофаа қилди, қалъани штурм қилган совет қўшинлари эса, сон жиҳатидан анча кам эди. Ҳужумкорлар фақат артиллерия жиҳатидан сал-пал устунликка эга эдилар.

Фашистлар Германиясига қарши урушда совет халқи қозонган буюк ғалабани, аввало социалистик тузумнинг капиталистик тузум устидан қозонган ғалабаси, деб билмоқ керак. Фашистлар томонидан бизга қарши бошлаб юборилган уруш дастлабки кунларданоқ совет кишилари учун Ватан уруши, муқаддас уруш бўлиб қолди. Ватанни ҳимоя қилишга бутун халқ отланди. Ана шунда ишчилар билан деҳқонларнинг қардошлик иттифоқи, Советлар мамлакати халқларининг бузилмас дўстлиги, бутун совет жамиятининг тош метиндек бирлиги негизини ташкил этган Ватанимизнингнақадар қудратли эканини жаҳон ўз кўзи билан кўрди.

Улуғ Ленин капитал асоратини ағдариб ташлаган, деҳқонларга ер берган, банк ва фабрикаларни ишчилар контроли остига солиб қўйган мамлакатнинг мудофаа қобилияти капиталистик мамлакатнинг мудофаа қобилиятидан бир неча баравар устун бўлади, деган эди. Улуғ Лениннинг мана шу сўзлари тўғрилиги ўша оғир синов йилларида тасдиқланди.

Социалистик экономика нақадар битмас-туганмас потенциал имкониятларга эга эканлигини уруш кўрсатди. Армиямиз кучли, маккор душманни енгиш учун зарур бўлган ҳамма нарсаларни олиб турди.

Уруш бошланган вақтларни эсланг. СССРга ҳужум қилиш арафасида фашистлар Германияси йилига қарийб 32 миллион тонна пўлат ишлаб чиқарган ва 400 миллион тоннадан кўпроқ кўмир чиқарган бўлса, Совет Иттифоқи 18 миллион тоннадан сал кўпроқ пўлат ва қарийб 166 миллион тонна кўмир олар эди. Оккупация қилинган Европанинг ҳамма ресурсларини назарда тутсак, фашистлар Германияси йилига 43 миллион тоннадан кўпроқ пўлатга эга бўлган эди. Бунинг устига 1941 йил охирига келиб, биз территориямизнинг бир қисмини ташлаб чиқишга мажбур бўлдик, урушдан олдин ана шу жойларда пўлатнинг 58 проценти, чўяннинг 68 проценти эритилаётган ва кўмирнинг 63 проценти чиқарилаётган эди. Бинобарин, иқтисодий ресурслардаги нисбат фашистлар Германияси фойдасига тағин ҳам кўпроқ ўзгариб кетди.

Лекин шунга қарамай, Советлар мамлакати 1943 йил бошларидаёқ қурол-яроғлар ва жанговар техниканинг асосий турлари билан таъминланишда ўз армиясининг сифат ва сон жиҳатидан устун бўлишини таъминлай билди. Катта-катта қувватлар ва ресурсларга эга бўлган фашистлар Германиясининг саноати юксалиш даврида йилига ўрта ҳисобда кўпи билан 26 минг самолёт ва 19 минг танк берган бўлса, бизнинг заводларимиз уруш вақтида Совет Армиясига ҳар йили ўрта ҳисобда қарийб 40 минг самолёт ва 30 мингга етказиб танк ва ўзиюрар тўплар бериб турди. Бу, «Ҳамма нарса фронт учун, ҳамма нарса ғалаба учун!» деган хитобни ўзларига жанговар шиор қилиб олган фронт орқасидаги меҳнаткашларнинг буюк шижоаткорлиги эмасми!

Лекин Ватан ўз жангчиларини фақат самолётлар, танклар, ҳар хил қурол-яроғлар ва ўқ-дорилар билан таъминлашдан ташқари, уларга маънавий жиҳатдан жуда катта мадад ҳам бериб турди. Оташин мактублар, меҳнаткашларнинг фронтга юборган делегациялари, меҳр билан йиғилган посилкалар, жангчиларнинг оилаларига кун сайин қилинган ғамхўрлик — ана шуларнинг ҳаммаси биз, фронтчиларни, ҳаддан ташқари руҳлантириб турди. Қўшинлар айниқса оғир аҳволга тушиб қолган кезларда эса, фронт орқасидаги меҳнаткашларнинг ўзлари қўлларига қурол олиб, ёрдамга келишди. 1941 йилнинг машаққатли ойларида қўшинларимизга ёрдам берган халқ мудофаачиларининг шижоаткорликларини биз ҳеч қачон унутмаймиз. Халқ мудофаачиларининг баъзи қўшилмаларидан кейинчалик шавкатли гвардиячи дивизиялар ташкил топди. Бинобарин, Улуғ Ватан урушида фашист агрессорларнинг тор-мор келтирилганлиги — фақат шавкатли армиямизнинг ғалабаси бўлиб қолмай, айни маҳалда бутун совет халқининг ғалабасидир.

Халқнинг барча моддий ва маънавий кучларини душманни тор-мор келтириш учун сафарбар этишда Коммунистик партиянинг раҳбарлик роли жуда катта аҳамиятга эга бўлди. Фронтнинг ва фронт орқасининг барча ҳал қилувчи соҳаларида, вақтинча оккупация қилинган территорияда коммунистлар олдинги сафда бўлиб, кишиларимизни манфур душманга қарши курашга руҳлантириб ва уюштириб турдилар. Уруш йиллари мобайнида 5 миллион киши партияга кирди. Барча партия аъзоларининг камида 60 проценти гитлерчи босқинчиларга қарши бевосита қуролли кураш олиб борилаётган фронтларда бўлди. Уларнинг қандай жанг қилишганини таърифлаш учун барча Совет Иттифоқи қаҳрамонларининг 65 проценти коммунистлар бўлганини айтиш кифоя. 3 миллион коммунист ғалаба йўлида ўз жонини қурбон қилди.

Ўтган уруш ҳақида гапирар эканмиз, Совет Армияси жанг қилиш маҳорати жиҳатидан ёвдан устун турганлигини айтмаслик мумкин эмас. Сталинград ёнидаги, Курск дугасидаги жанглар, бошқа энг йирик жангу-жадаллар совет ҳарбий мактабининг устунлигини кўрсатди, армиямизнинг шахсий состави енгиш илмини комил ишонч билан эгаллаб олганлигидан далолат берди.

Маълумки, рус жангчиси ҳамма вақт ботир бўлган. Лекин Улуғ Ватан уруши йилларида солдатлар, сержантлар, офицерлар тарихда мисли кўрилмаган даражада оммавий қаҳрамонлик кўрсатдилар. Ватан урушининг адолатли ва олижаноб мақсадлари жангчиларимизда жасорат кўрсатиш иштиёқини уйғотди. Шуни айтиш кифояки, ўзининг ёниб турган самолётини душманнинг бензин цистерналари колоннасига олиб бориб урган Николай Гастеллонинг шижоатини уруш йиллари мобайнида яна 74 учувчи такрорлади; 200 дан кўпроқ қаҳрамон жангчи Александр Матросовдан ўрнак олиб, душман дотининг амбразурасини ўз танаси билан бекитди. Политрук Клочков ва бошқа қаҳрамон панфиловчиларнинг, Брест қалъаси ҳимоячиларининг, солдат Юрий Смирнов билан генерал Дмитрий Карбишевнинг, довюрак ватанпарвар қизлардан Зоя Космодемьянская билан Лиза Чайкиналарнинг номларини унутиб бўладими, ахир? Халқимиз ана шу оташин ватанпарварлар ва довюрак жангчиларнинг порлоқ хотирасини ҳамма вақт дилида сақлайди.

Ўтган урушда кўрсатган мардлиги ва қаҳрамонлиги учун 7 миллиондан кўпроқ жангчи орден ва медаллар билан мукофотланди, 11 минг 418 киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган унвонни олишга сазовор бўлди. Қаҳрамонлар орасида СССРда яшаётган юз миллатнинг фарзандлари бор.

Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган ғалаба жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эга. Лекин гитлерчи фашизм билан уруш йилларида мамлакатимиз берган оғир қурбонларни биз ҳеч қачон унутмаслигимиз керак. Ҳозир ҳаётга эндигина қадам қўйиб келаётган ва Совет Армиясининг жанговар традицияларини муқаддас сақлаши, социалистик Ватаннинг куч-қудрати ва шон-шуҳратини ошириши лозим бўлиб турган ёшлар ҳам буни билиб қўйишлари зарур.

Коммунизм қураётган Совет давлати урушдан кейинги ўтган ҳамма йиллар мобайнида тинчлик учун жонбозлик билан курашиб келмоқда. Лекин империалистик давлатлар қуролланиш пойгасини тўхтатиш тўғрисида, аста-секин ва тўла қуролсизланиш ҳақида битим тузишга йўл қўймасликка ҳаракат қилмоқдалар. Сўнгги вақтларда Америка Қўшма Штатларининг агрессив доиралари Шарқи-Жанубий Осиёда иғвогарлик ҳаракатларини тобора кўпроқ кучайтирмоқдалар. Вьетнамнинг ватанпарвар кучларига қарши ядро қуролини ишлатиш керак, деган гаплар АҚШда ҳозирдаёқ баралла эшитилмоқда.

Ана шу телбалик билан айтилаётган гаплар агрессорнинг заифлигини очиқ-ойдин эътироф этишдир. Ҳақиқат шундаки, ўз озодлиги ва мустақиллиги учун курашаётган халқни енгиб бўлмайди. АҚШ империалистлари Жанубий Вьетнамдаги мард халқнинг қаршилигини енгишга ўзларининг ожизликларини, кучлари етмаётганлигини тушуниб, қаҳр-ғазабга келмоқдалар. Вьетнам Демократик Республикасига қарши қилинаётган ошкора агрессия, уруш оловини унинг территориясига кўчиришга уриниш — очиқдан-очиқ умидсизлик нишонаси бўлиб, Жанубий Вьетнам халқига қарши курашни давом эттириш ҳеч қандай натижа бермаслигини тан олиш демакдир.

АҚШнинг Вьетнам Демократик Республикасидаги агрессияси муваффақиятсизликка учрайди, бунга сира шак-шубҳа йўқ. Тинчликсевар халқларнинг ва, биринчи галда, социалистик мамлакатлардаги халқларнинг Вьетнам ватанпарварларини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликлари бунинг гаровидир. Улар ўз дўстларини кулфатда қолдирмайдилар.

Герман фашизми устидан қозонилган буюк ғалаба кунидан бери йигирма йил ўтди. Мамлакатимиз уруш жароҳатларини тузатиб, яна девкор қадамлар билан олға босиб кетди, унинг экономикаси тағин ҳам қудратли бўлиб қолди. Тинч, яратувчилик меҳнати шаҳар ва қишлоқлар қиёфасини ўзгартирмоқда, одамларга янада қувончли ва бахтиёр турмуш яратиб бермоқда.

Совет халқининг қудратли армияси унинг тинч ҳаётини зийраклик билан мустаҳкам қўриқлаб турибди. Биринчи даражали қурол-яроғлар билан таъминланган, фан ва техниканинг сўнгги ютуқлари негизида тузилган Совет армияси шундай даҳшатли кучки, агар ҳар қандай душман социалистик давлатимизга ҳамла қилишга журъат этса, бу душманни янчиб ташлайди. (ТАСС).

БУЛАР „ЗАНГОРИ КЕМА“ЛАРНИ БОШҚАРАДИЛАР

Машина-трактор паркида ишлар жонланиб кетди. Кўк ва қорамтир комбинезон кийиб олган йигитлар, қиз-жувонларнинг ҳар қайсиси иш билан банд. Бири агрегатини сафарга олиб чиқиш олдидан заправка ҳаракатида бўлса, бири машинани мойлаш қисмларини кўздан кечиряпти, яна бири эса, бошқа иш билан банд.

Ҳадемай, улар «зангори кема»лар штурвалига ўтириб олиб, мактаб дарвозасидан чиқиб кетадилар. Консерва заводи яқинидаги тажриба-синов майдонига қараб йўл олдилар. Булар Тошкент олий партия мактаби биринчи курсларининг тингловчилари, бўлажак «зангори кема»ларнинг капитанларидир.

Ҳозир юзга яқин тингловчи жиддий имтиҳондан ўтаяпти. Улар механик-ҳайдовчи гувоҳномасига эга бўлиш мақсадида аудиторияда олган билимларини амалда синаб кўрмоқдалар. Тингловчиларнинг ихтиёрига бир неча «ХВС-1,2» ва «ХТ-1,2» маркали пахта териш машиналари бериб қўйилган.

Бу йил ҳам мактаб тингловчиларининг катта бир группаси колхоз ва совхоз далаларида «зангори кема»ларни бошқаришади.

С. ҲИДОЯТОВ.

ТОШКЕНТЛИКЛАРГА ТЕНГ РАҚИБ ТОПИЛМАДИ

Фарғона область, Олтиариқ районидаги Риштон қишлоғининг Маданият уйи уч кун давомида спорт ишқибозлари билан гавжум бўлди. Бу ерда Ўзбекистоннинг турли областларидан келган полвонлар ўртасида классик кураш бўйича республика биринчилиги бўлиб ўтди.

Тошкентлик курашчи Ботир Турсунов хоразмлик А. Оллаберганов, сирдарёлик К. Хартомочиди каби бешта область чемпионини енгиб республиканинг енгил вазнли курашчилари ўртасида 1965 йилнинг Ўзбекистон чемпиони деган номни қўлга киритди. Тошкент областининг полвонлари, СССР спорт мастери Д. Маркевич ва М. Охунжоновларга ҳам тенг рақиблар топилмади. Бу икки курашчи ҳам республика чемпиони бўлди.

Умумкоманда ҳисобида Тошкент область спортчилари биринчи ўринни, сирдарёликлар иккинчи, фарғоналиклар учинчи ўринни эгалладилар. Мусобақа ғолибларига қимматбаҳо буюмлар ва дипломлар тақдим этилди.

Ш. ҚОСИМОВ.

ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИ ХАБАР БЕРАДИЛАР

ҲОВЛИ ТЎЙЛАРИ

Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхоз қиёфаси йил сайин ўзгариб бораяпти. Янги-янги шинам уй-жой бинолари қад кўтармоқда. Биргина ўтган йилнинг ўзида совхозда 60 дан ортиқ оила ҳовли тўйлари ўтказди. Ҳозир қишлоқдаги кўпчилик хонадонларда жоннинг роҳати — «зангори ёқилғи»дан фойдаланилмоқда.

Яқин кунларда совхоздаги 8 оила янги, ёруғ ва шинам уйларга кўчиб ўтади. Совхоз ишчиларининг болалари учун қурилаётган 150 ўринли боғча ҳам фойдаланишга топширилади.

Бундан ташқари совхоз марказида 220 бош қорамолга мўлжалланган йирик панелли иккита ферма, 100 бош чўчқа сиғадиган ферма қуриб ишга туширилди.

Н. Нишонқулов.

ҚИШЛОҚДА ЯНГИ ПАРК

Оққўрғон район марказидаги Катта Шамалак суви ёқасида янги истироҳат парки ташкил этилди. Қишлоқ ёшлари бу маданий дам олиш боғида ҳузур қилиб ҳордиқ чиқармоқдалар.

Районда уй-жой қурилишига ҳам катта эътибор берилди. Қисқа вақт ичида Ҳамид Олимжон номли колхозда 30 оила, «Оққўрғон» совхозининг биринчи бўлимида беш оила янги типовой уйларга кўчиб ўтди. Яқинда ишга туширилган 200 кишилик ошхона ва 2 та озиқ-овқат магазини ҳам қишлоқ аҳолисига савдо хизмати кўрсатмоқда.

Т. Солиев.

ЯШАРАЁТГАН ҚИШЛОҚЛАР

Оржоникидзе районидаги «Ленинград» колхози қишлоқларининг жамоли бугун ўзгача. Кейинги йилларда колхозда кўплаб маданий-маиший бинолар қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Қўшқўрғон қишлоғидаги етти километр йўлга шағал ётқизилиб текисланди. Шу қишлоқда чойхона, ошхона қурилиб, хўрандалар измига берилди.

Колхознинг Ҳайдарали участкасида медпункт очилди. Бошланғич мактаб кенгайтирилиб, саккиз йиллиқ мактабга айлантирилди.

Р. Мираъзамов.

КЎЧМА ДЎКОНЛАР

Бекобод район матлубот жамияти далаларда фидокорлик кўрсатаётган колхозчи ва совхоз ишчиларига маданий савдо хизмати кўрсатишни янада яхшилаш мақсадида маданий буюмлар билан савдо қилувчи учта кўчма дўкон ташкил қилди. Р. Рўзматова, У. Маматқулов ва И. Ражабов ўртоқлар мудирлик қилаётган кўчма дўконлар ҳозир район, колхоз, совхоз дала шийпонларида, фермаларда бўлиб, қишлоқ аҳолисига маданий савдо хизмати кўрсатмоқда.

И. Хушбеков.

МЕНИНГ МИЛИЦИЯМ

ЕТТИ ЙИЛ ЖИНОЯТ ИЗИДАН...

Бугунги уриниш ҳам зое кетди. Спартак ярим тунда шаҳарга қайтаркан, ҳалигача жиноятчини тополмаганидан ҳижолат тортар. Ўйлаб-ўйлаб ўйига етолмасди. Кеча тунда ёға бошлаган ёмғир ҳалигача тинмаган. С. Денишев автобус деразасидан атрофга боқар экан, кийимлари ивиб кетганини энди билди, эти увишди. Ёнидан папирос олиб тутатдида, кетма-кет тортиб, аламини шу папиросдан олгандек бўлди. У уч кун мижжа қоқмай жиноятчини излади. Шу уч кун ичида у неча ўнлаб кишилар билан суҳбатлашди, қанчадан-қанча йўл кезиб, «беномунишон» йўқолган жиноятчини ахтарди.

— Наҳотки тополмасам, — хаёлга чўмди у, — тажрибасизлик қилаяпманми, наҳотки қўлимда паспорти сурати бўлса-ю шу вақтгача жиноятчини қўлга тушира олмасам. Йўқ. Бу ерда бир гап борга ўхшайди. Ё жиноятчи ўлган, ё бўлмаса... Барибир қўлга тушади!

Спартак иш даврида бундан ҳам чигал, катта жиноятларни фош қилган. Аммо, нима учундир бу ишни ҳали охирига етказгани йўқ. Операция ниҳоятда чўзилиб кетганидан унинг ўзи ҳам ташвишда.

Спартак яна Янгийўлга боришга қарор қилди. Бу сафар у шогирди Ғафур Тошматов билан йўлга чиқди. Улар олдиндан қилинадиган ишларни келишиб олишди. Ғафур жиноятчи Зоитнинг ота-онаси яшайдиган маҳаллага бориб, қўни-қўшнилар билан суҳбатда бўлди. Спартак эса район алоқа бўлимига қараб йўл олди. Бу ерда у участка почтальони билан гаплашди. Ибраимовлар оиласига қаердан хат, телеграмма ёки посилка келаётганини суриштирди.

Шу куни улар калаванинг учини топгандек бўлишди. Зоит Тошкентда, аллақандай заводда ишлаяпти, деган хабарни эшитишди. С. Денишев аввалига бунга ишонмади. Чунки у жиноятчини ахтариб, шаҳарда бормаган жойи, кирмаган кўчаси қолмаганди. Лекин шундай бўлса ҳам яна қидирув ишлари бошланди. Соатлаб кунлаб, ҳафталаб ҳужжатлар титкилаш билан машғул бўлишга тўғри келди. Мана, жиноят содир бўлганига ҳам салкам етти йил бўлиб қолибди.

...1958 йилнинг изғирин декабрь кунлари. Ярим тунда Пўлатовлар хонадонига олти безори юзига ниқоб кийиб бостириб кирди. Пичоқ ўқталиб уй эгалари қўл-оёғини боғлаб, қимматбаҳо буюмлар ва пулларни олиб чиқиб кетди. Кўп ўтмай жиноятчиларнинг бештаси қўлга тушди. Улар қилмишларига яраша жазо олдилар. Аммо ўғрибоши ҳамон қочиб юрарди....

Зоит ўша кунги ҳодисадан кейин, шериклари қўлга олингач, талвасага тушди. Сичқоннинг ини минг тангага топилмай қолган кезларда Андижондаги узоқ қариндошлари ёдига тушиб қолди. Чуст районига келиб холасининг уйида яшириниб юрди. Бу ерда у холаваччасининг ўғли Рифат Османов метрикасини олиб, шу фамилияда ўзига янги паспорт ҳам олди. Жиноятчи Зоит Ибраимовнинг янги номи Рифат Османов. Ёши ҳам бир ёш яшарди, туғилган жойи ҳам ўзгарди. Кўп ўтмай у шу ердан Совет Армияси сафига хизматга чақирилди. Шундан сўнг калаванинг учи яна чигаллашди. Зоит Рифат номи билан армияда уч йил хизмат қилган йиллари Спартак қанчадан-қанча вақтини жиноятчини ахтариш билан ўтказди. Шу даврда у бирорта муҳим маълумот тўплай олмаган бўлса ҳам, қидирувни давом эттирди. Рифат Османов хизмат муддатини ўтагач, энди милиция ходимлари мени қидиришавериб ҳафсаласи пир бўлгандир деб Тошкентга қайтди.

У турли йўллар билан Калинин районидаги Оҳунбобоев номли колхозда пропискадан ўтиб олди. Аслида эса у бу ерда бир кун ҳам яшамади, шаҳарда дайдиб юрди.

Спартак Денишев шаҳар заводларида бир ҳафтадан ортиқроқ вақтини ҳужжатлар титкилаш билан ўтказди. «Таштекстильмаш» заводи кадрлар бўлимида ҳужжат текшириб ўтирганда, пропускалар бюроси ишчиси шошилиб унга бир паспорт ва ҳарбий билетни узатди. Ҳужжат эгаси заводга кириш учун рухсат сўраётганлигини айтди. Спартак қўлидаги паспорти билан аёл узатган паспортдаги расмларни солиштириб кўрди. Суратлар ўхшайди, лекин Рифат Османов Зоитдан бир-икки ёш каттага ўхшаб кўринади, жингалак сочи қоши устига тушиб турибди. Спартак расмларга чуқурроқ назар ташлади. Юз тузилиши, кўзлар, бурни жуда ўхшаб кетади. Ҳа, бу ҳар иккала сурат бир кишиники. Бошқача бўлиши мумкин эмас. Фамилиялар бошқа-бошқа эканлиги милиция ходимини сира иккилантирмади.

— Бу жиноятчининг ҳийласи, — ўйлади у. — Ҳа, ҳа бу мен қидириб юрган Зоитнинг ўзи, ўзгинаси.

Спартакнинг юраги алланечук орқага тортиб кетди. Шунда унинг қанчалик қувонганини билсангиз эди. Етти йил фикрини банд этган, қанча-қанча йўл юриб ҳориган дамлар ҳордиғи чиққандек бўлди. Шу топда у ўзини елкасидаги оғир юкни биров олиб қўйган одамдек енгил ҳис этди. Қаршисида турган аёлни қучоқлаб олгуси келди. Аста ўрнидан туриб паспорт ва ҳарбий билетни эгасига қайтариб беришни аёлдан сўради. Ўзи эса узоқ «орзиқиб кутилган» меҳмон олдига чиқди.

Ҳар иккала паспорт эгаси бир киши — жиноятчи З. Ибраимов бўлиб чиқди.

Жиноятчи ҳар қанча уринмасин, қанчалик изни яширмасин, орадан йиллаб вақт ўтмасин, у разил қилмиши учун жавоб беради. Ҳушёр, сезгир милиция ходимлари назоратидан қочиб қутила олмайди. Улар шоҳида юрса, милиция ходимлари баргида юришади.

Область жамоат тартибини сақлаш бошқармаси жиноий ишлар қидирув бўлимининг бошлиғи милиция майори Спартак Денишев ҳушёр, касбини жон-дилидан севган осойишталик посбонларидан биридир. У қандай топшириқни бажаришга уринмасин, охирига етказади.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳар ишчи-мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти 7 май кеч соат 18 да Бирлашган нашриётнинг Ленин хонасида ўтказилади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

5 МАЙДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Будь готов!** тележурнали, 18.55 — Карл Маркс туғилган кун. **Тарихнинг унутилмас саҳифалари** (ҳужжатли фильм).

Ўзбек тилида: 19.15 — **Телевизион янгиликлар**, 19.35 — **Марксизм-ленинизм — жаҳон коммунистларининг буюк интернационал таълимоти** (суҳбат), 19.55 — КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини амалга оширамиз. **Чўпонлар ҳиммати.**

Рус тилида: 20.10 — **Одамлар унутмаган адрес** (ҳужжатли фильм).

20.30 — **Партиянинг жанговар қуроли.** Матбуот кунига бағишланган эшиттириш ва концерт (ўзбек ва рус тилларида). 21.50 — **Рус ўрмони** номли бадиий фильмнинг 2-серияси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 19.30 — **Украина рассомлари** (Украина адабиёти ва санъати декадаси олдидан).

Рус тилида: 20.00 — **Совет фирмалари** (илмий-оммабоп фильм). 20.20 — **Ўтмиш саҳифалари** (бадиий фильм).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/V да **Сарвқомат дилбарим**, 6/V да **Сўнгги нусхалар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/V да **Гули сиёҳ**, 6/V да **Тошболта ошиқ.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Белорус цирки артистлари гастролининг сўнгги кунлари.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Жангчи отаси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тўрғай — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 11-40, кеч 6-40 минут ва 10 да).

Ойдин саҳифа — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 3, кеч 7 ва 9 да).

Чол билан кампир бўлган экан — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кеч соат 7 ва 10 да), «СПУТНИК» (кундуз 1,5 ва кеч 10 да).

Иваннинг болалик чоғи (эрталаб соат 10 да), **Ям-яшил уфқлар** (кундуз ва кечқурун) — «ЎЗБЕКИСТОН».

Ажойиб ов — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 2 ярим, 5, кеч 7 ярим ва 9 да).

Нормандия-Неман — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

Остонангда — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 яримда бошланади)

Тўрғай — «ВАТАН».

Ойдин саҳифа — «ФЕСТИВАЛЬ».

Суратдаги одам — КАФАНОВ номли.

Гуноҳкор — «УДАРНИК».

Жангчи отаси — ТЕЛЬМАН номли.

Итальянча қўйди-чиқди — НАВОИЙ номли.

Аҳмад қани? — ПУШКИН номли.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

5 майда

Ўзбек давлат филармонияси

УЗБЕК ДАВЛАТ ХОТИН-ҚИЗЛАР АШУЛА ВА РАҚС ФРОНТ АНСАМБЛИ ҚАТНАШЧИЛАРИНИНГ

Ғалаба кунининг 20 йиллигига бағишланган

концерти

Концертда: СССР халқ артисти **Тамарахоним**, Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Коммуна Исмоилова, Яйра Абдуллаева**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Меҳри Абдуллаева, Дилором Шерова**, солистлардан **Раима Ҳакимова, Қимматхон Борухова, Руқия Абдуллаева, Ўғилхон Машарипова, Ася Каспарова, Шарофат Оқилова** ва ўзбек халқ чолғу ансамбли қатнашади.

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Гавҳархоним Раҳимова.**

Программада: Улуғ Ватан уруши фронтларида ижро этилган СССР халқларининг ашула, музика ва рақслари.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

1-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ

троллейбус ҳайдовчилари тайёрлайдиган кундузги

3 ойлик курсга

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш 10 майдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Тарас Шевченко кўчаси, 28-уй.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосари — 25885. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши бўлими — 26232. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 03801. Индекс — 64969. Нашр. № 1753.